



Muzeum Beskyd Frýdek-Místek,  
příspěvková organizace  
Hluboká 66, 738 01 Frýdek-Místek  
IČ: 00095630

## **Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace za rok 2018**

**Frýdek-Místek, 15. března 2019**

**Mgr. Stanislav Hrabovský  
Ing. Marcela Havelková**

## OBSAH

A.	Základní údaje o organizaci	2
B.	Vyhodnocení plnění úkolů	4
	Manažerské zhodnocení činnosti	5
	Akce reprodukce majetku	9
	Návštěvnost	12
	Zhodnocení práce organizace s jednotlivými cílovými skupinami	51
	Výsledky odborné činnosti	54
	Propagační činnost organizace	61
	Ochrana sbírek, péče o sbírky	70
C.	Rozbor hospodaření příspěvkové organizace	74
D.	Výsledky kontrol	79
E.	Vyhodnocení povinného podílu	79
F.	Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.	79
G.	Informace o termínu a způsobu seznámení zaměstnanců příspěvkové organizace se zprávou o činnosti	79
	Tabulková část	
	Výkazy	

## A. Základní údaje o organizaci

### **Název příspěvkové organizace, adresa, IČ, ředitel**

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, příspěvková organizace  
se sídlem Hluboká 66, 738 01 Frýdek-Místek  
Spisová značka: Pr 906 vedená u Krajského soudu v Ostravě  
IČ: 00095630  
ředitel: Mgr. Stanislav Hrabovský

### **Základní údaje, historie vývoje příspěvkové organizace**

Organizace byla zřízena jako příspěvková organizace ONV ve Frýdku-Místku v roce 1964 pod názvem „Vlastivědný ústav ve Frýdku-Místku“ se sídlem v objektu zámku ve Frýdku-Místku. V roce 1978 změněn název na „Okresní vlastivědné muzeum ve Frýdku-Místku“. 2. 4. 1991 sloučením příspěvkových organizací „Beskydský kulturní fond ve Frýdku-Místku“ a „Okresní vlastivědné muzeum ve Frýdku-Místku“ vzniklo „Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku“. 1. 12. 1998 přejmenováno na „Muzeum Beskyd Frýdek-Místek“. Na základě ustanovení § 2 odstavce 2 zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb. a zákona č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, se stala dne 1. 1. 2003 příspěvkovou organizací Moravskoslezského kraje.



### Hlavní účel:

- Organizace je odborným pracovištěm pro výkon muzejní práce. Je poskytovatelem standardizovaných veřejných služeb ve smyslu § 2 odst. 7 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- V nezbytně potřebném počtu průběžně shromažďuje ve sbírkových fondech doklady o životě a přírodním bohatství regionu a vytváří tematické soubory předmětů sbírkových fondů.
- Při uskutečňování své činnosti úzce spolupracuje s odbornými a vědeckými institucemi, jejichž funkce a poslání odpovídají jeho vlastním předmětům činnosti.
- V přirozeném regionu Pobeskydí komplexně dokumentuje vývoj a stav přírody, společnosti a lidské práce, systematicky a na vědeckém základě vytváří, eviduje, odborně spravuje, zpracovává, ošetřuje, ochraňuje, bezpečně uchovává a prezentuje sbírky hmotných i nehmotných dokladů k dějinám přírody a společnosti, stejně jako vědeckou dokumentaci a soubory informací, jako výchozí pramen historického poznání.
- Hlavní účel, pro který je organizace zřízena, je realizován výkonem těchto činností:
  - a) vlastním výzkumem, přijímáním darů a nálezů, výměnami, převody a koupi získává starožitné předměty, dobové artefakty, přírodniny a doklady v rámci nabývání sbírkových předmětů
  - b) odborně zpracovává, ukládá a uchovává sbírky v odpovídajících prostorách (depozitářích), které jsou v souladu s odpovídajícími prováděcími předpisy chráněny před zcizením, poškozením nebo zneužitím v nich deponovaných předmětů
  - c) provádí systematický výzkum v oborech přírodních a společenských věd, shromážděné sbírkové fondy řádně ukládá a systematicky zpracovává
  - d) realizuje výstavy z vlastních, případně vypůjčených sbírkových fondů, a to samostatně nebo ve spolupráci s jinými právníky či fyzickými osobami
  - e) ve svých stálých i krátkodobě realizovaných expozicích podává obraz vývoje společnosti a přírody regionu s využitím vlastního sbírkového fondu,
  - f) odborně spravuje a doplňuje knižní fond studijní knihovny pro potřeby organizace i odborné veřejnosti
  - g) časopiseckou publikační činností prezentuje výsledky své odborné práce. Při významných příležitostech vázaných na historii regionu prezentuje tematicky související výsledky odborné práce muzea prostřednictvím vlastní publikační činnosti nebo publikační činnosti jiných subjektů
  - h) realizuje vzdělávací a kulturně výchovné akce pro obyvatele regionu
  - i) v souladu s platnými předpisy půjčuje jiným subjektům předměty ze své sbírky
  - j) umožňuje odborné studium deponovaných sbírkových předmětů s využitím metodické, vědecké a poradenské činnosti odborných pracovníků
  - k) poskytuje expertní služby v oboru ekologie krajiny, botaniky, hydrologie, zoologie, entomologie, historie, etnografie a souvisejících oborech
  - l) poskytuje poradenskou činnost v oblasti metodiky kronikářství měst a obcí regionu
  - m) dodavatelsky zajišťuje odborné ošetření preparací a konzervací sbírkových předmětů
  - n) ve shodě s vymezením obsahu činnosti zajišťuje účelné využívání objektů, ke kterým vykonává právo hospodaření nebo v nichž provozuje činnost na smluvním základě a dodavatelsky zajišťuje jejich potřebnou údržbu a rekonstrukce
  - o) nesponzorsky se podílí na činnosti odborných zájmových kroužků
  - p) zajišťuje ochranu, bezpečnost a údržbu objektů ve vlastní správě

- q) zajišťuje ochranu a bezpečnost movitých kulturních památek svěřených do správy organizace.

## **B. Vyhodnocení plnění úkolů, pro které byla příspěvková organizace zřízena, včetně doplňkové činnosti**

### **Pobočky**

Hrad Hukvaldy - pobočka Muzea Beskyd Frýdek-Místek, příspěvkové organizace. Obec: Hukvaldy.

### **Úseky**

V rámci Muzea Beskyd Frýdek-Místek, příspěvkové organizace, jsou k plnění úkolů, pro které byla organizace zřízena, vytvořeny 4 úseky a 1 oddělení:

- 1) Společenskovední;
- 2) Přírodovědný;
- 3) Marketing, program, vnější vztahy; oddělení Realizační a provozní
- 4) Ekonomický;

## **MANAŽERSKÉ ZHDNOCENÍ ČINNOSTI ORGANIZACE**

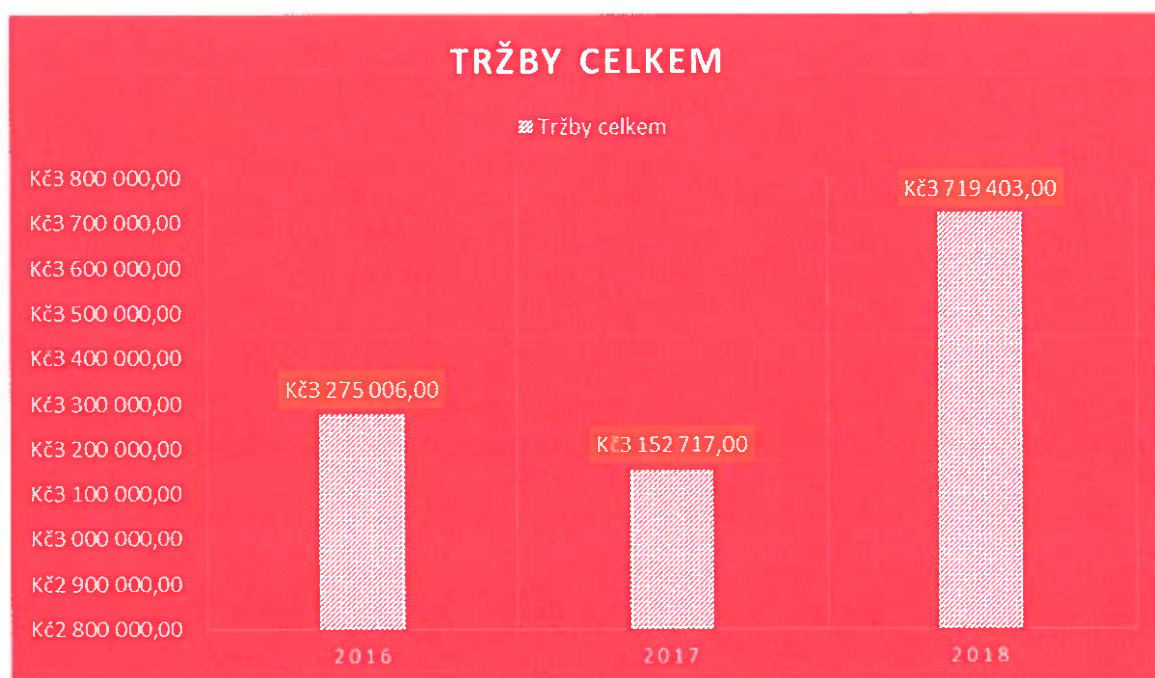
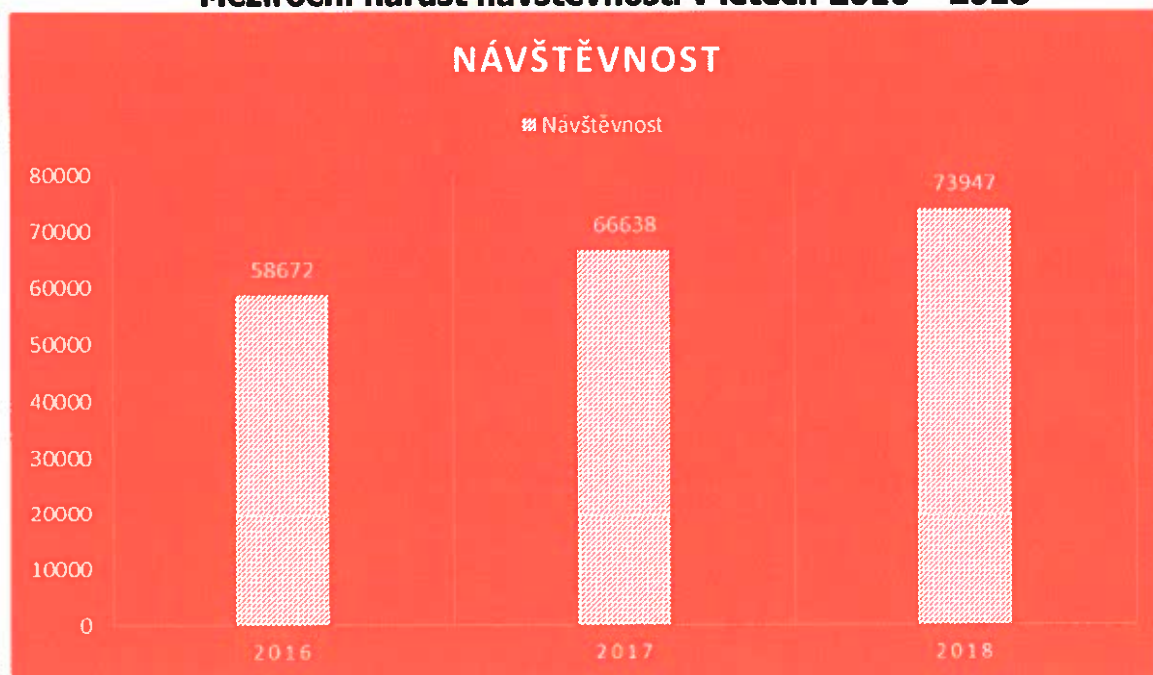
Organizační struktura Muzea Beskyd Frýdek-Místek umožňuje plnění úkolů daných zřizovací listinou a dalšími požadavky zřizovatele.

Vedoucí jednotlivých úseků ve spolupráci s ředitelem a statutárním zástupcem ředitele rozhodují nejen o zadání úkolů, plánování, organizování činnosti a kontrolu, ale také o odborném vzdělávání jednotlivých zaměstnanců (účasti na seminářích, workshopech, konferencích apod.), hlavních směrech odborných výzkumů a propagace muzea.

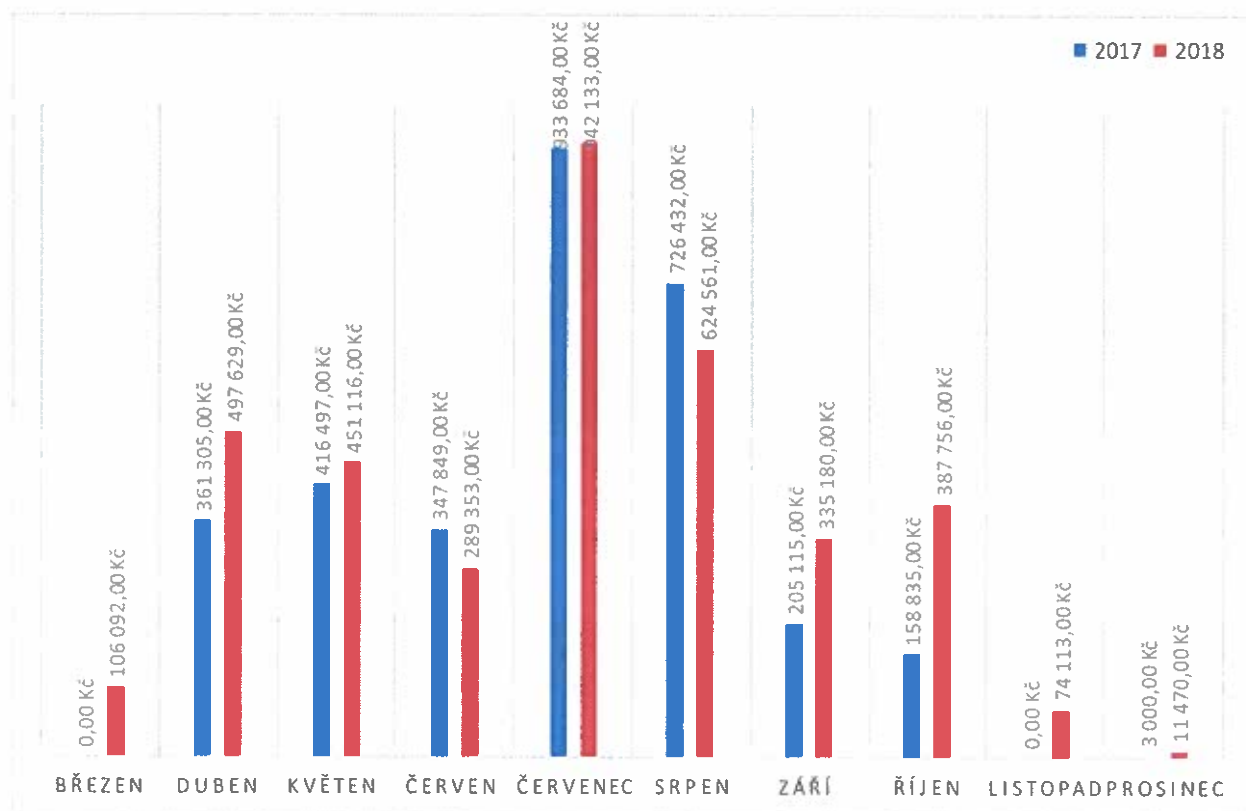
Důležitým cílem je kvalita i kvantita v korelaci s kapacitními možnostmi organizace. Za jeden z hlavních hodnotících ukazatelů úspěšnosti naší činnosti považujeme návštěvnost.

## Hrad Hukvaldy

### Meziroční nárůst návštěvnosti v letech 2016 – 2018



Důležitým manažerským rozhodnutím bylo zpřístupnění hradu Hukvaldy i po hlavní sezóně (od 1. 11. 2018), kdy v důsledku mimořádně příznivých klimatických podmínek. Vývoj měsíčních tržeb v průběhu roku zachycuje následující graf (srovnání let 2017 a 2018):



Úspěšně hodnotíme také postupující opravy, udržování a práce v souvislosti s revitalizací zámku i obnovou hradu Hukvaldy. Stavební práce jsou realizovány zpravidla za běžného provozu, což doprovází mnoho „menších i větších“ provozních nepříjemností. O to více si vážíme, že pokles návštěvnosti zámku a nepřízeň víkendového počasí na hradě Hukvaldy se neprojevil celkovým poklesem výnosů ze vstupného, ale naopak. Podařilo se nám také zvýšit příjmy z prodeje suvenýrů.

Skutečnost, že díky projektu INTERREG mají návštěvníci od roku 2018 možnost shlédnout 2 modely hradu, přispívá rovněž k atraktivnosti této nemovité kulturní památky a doufáme, že tento trend se podaří zachovat díky podpory zřizovatele i v dalších letech.



Model hradu Hukvaldy. Foto: Iva Havlíčková

Činnost organizace	
Počet výstav celkem v rámci PO (i pokračující z předešlého období):	14
z toho převzaté výstavy	1
z toho počet nově otevřených výstav	11
Počet expozic celkem	3
z toho počet nově otevřených expozic	0
Doplňující kulturní akce – placené, neplacené	492

#### Návštěvnost expozic, výstav, akcí

	Počet expozic, výstav a akcí	Počet návštěvníků
Výstavy a expozice	17	12036
Ostatní akce se vstupným	495	10957
Ostatní akce volné vstupné	9	4557
Knihovna		0

#### Stručná charakteristika návštěvníků

	Celkem návštěvnost	
Rozdělení návštěvníků		
Muzeum Beskyd		27.550
Pobočka hrad Hukvaldy		73.947

Výkaz NIPOS za rok 2018 analyzuje činnost Muzea Beskyd v oblasti péče o sbírky.



## AKCE REPRODUKCE MAJETKU

### 1. Přehled nejvýznamnějších akcí reprodukce majetku dle objemu finančních prostředků v roce 2018

<b>V rámci rozpočtu Muzea Beskyd</b>	<b>Náklady v tis. Kč</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Příspěvek na provoz účelově určený - na akci „Stabilizace zdi u 5. hradní brány hradu Hukvaldy“</li></ul>	4.604
<ul style="list-style-type: none"><li>• Oprava fasády zámku III. A</li></ul>	1.209
<ul style="list-style-type: none"><li>• Příspěvek na provoz účelově určený - na akci „Výměna dlažby na I. nádvoří zámku“</li></ul>	4.170
<b>CELKEM</b>	<b>9.983</b>
<b>V rámci rozpočtu zřizovatele</b>	
<ul style="list-style-type: none"><li>• Revitalizace zámku ve Frýdku, včetně obnovy expozice</li></ul>	
<ul style="list-style-type: none"><li>• Stabilizace východního nároží paláce (operační program „INTERREG“ – „Každá historie si zaslouží svůj prostor“)</li></ul>	
<ul style="list-style-type: none"><li>• Stabilizace zdi u II. brány hradu Hukvaldy (operační program „INTERREG“ – „Každá historie si zaslouží svůj prostor“)</li></ul>	

### 2. Přínos akcí reprodukce majetku v roce 2018 pro rozvoj příspěvkové organizace

Výše prostředků určených na akce reprodukce majetku pro Muzeum Beskyd je bezesporu nejvyšší za posledních 20 let. Nejvýznamnější akce reprodukce zobrazuje předchozí tabulka.

Zásadní je zcela určitě akce „Revitalizace zámku ve Frýdku včetně obnovy expozice“. V rámci stavební části této akce došlo k výměně oken v prostorách I. zámeckého nádvoří, výměna vytápění, pořízení nové vzduchotechniky a klimatizace do depozitárních prostor i oprava fasády. Také prostory pokladny byly vybaveny novým nábytkem a pro návštěvníky vznikla nová šatna. Práce na samotné expozici již byly zahájeny a doufáme, že výsledkem úsilí všech našich zaměstnanců, Moravskoslezského kraje i odborné firmy bude expozice, která bude splňovat veškeré moderní trendy v prezentaci kulturního dědictví.

Neméně důležitá je pro muzeum akce „Výměna dlažby na 1. nádvoří frýdeckého zámku“. Dlažba již byla v nevyhovujícím, ba přímo havarijním stavu. Položením nové dlažby dojde k výrazně lepšímu estetickému výrazu celého prvního nádvoří a tak i celého zámku, což doufáme, ocení všichni návštěvníci Frýdku-Místku i širokého okolí. Celá akce by měla být ukončena v květnu 2019 a zdůrazňuje také stavební úpravy, které byly provedeny v rámci „revitalizace“.

Třetí významnou akcí byla akce „Oprava fasády zámku ve Frýdku“, na kterou jsme získali prostředky z programu Ministerstva kultury (Program regenerace městských památkových zón). Akce byla důležitá jak z estetického hlediska, tak z hlediska ochrany omítek před poškozením a degradací. Pokud se úspěšně podaří v roce 2019 opravit také fasádu ze strany Zámeckého náměstí, bude dominanta Frýdku - Místku, frýdecký zámek o to zajímavější a přitažlivější.

Na hradě Hukvaldy došlo k opravě 3 rozsáhlých zdí. Bez těchto zásadních oprav by nebylo možné rozvíjet veškeré programy a akce na hradě a navíc by hrozila degradace celé kulturní památky. Jsme velmi rádi, že i díky projektu INTERREG se podařilo pořídit 2 modely hradu a vydat publikaci, která nám dlouhodobě chyběla.



Postup prací při výměně dlažby na 1. nádvoří



Dokončovací práce na akci  
„Hrad Hukvaldy – stabilizace zdi u 5. hradní brány hradu Hukvaldy“



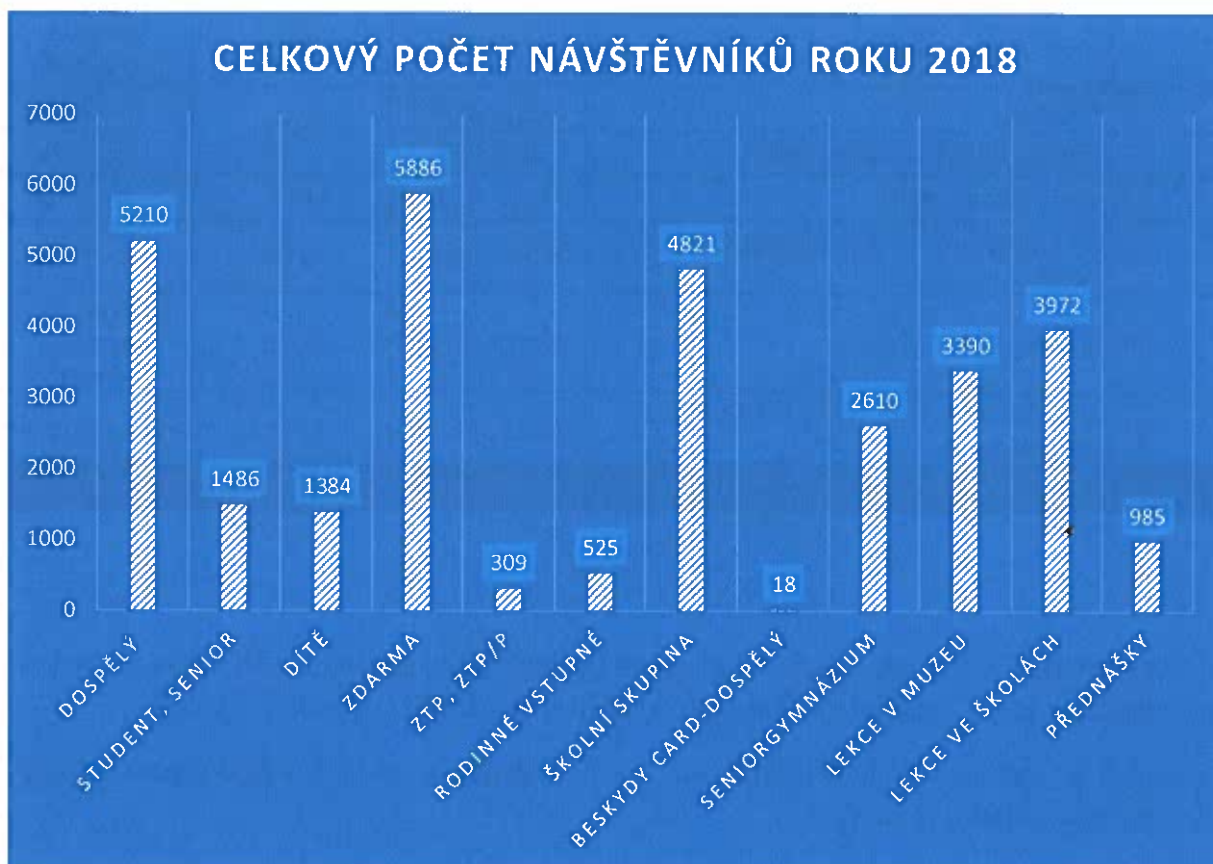
# NÁVŠTĚVNOST

## Frýdecký zámek a podzámčí

Za rok 2018 navštívilo výstavy, akce, přednášky, expozice, lekce a pravidelné programy Muzea Beskyd Frýdek-Místek 27 550 návštěvníků.

Nižší návštěvnost je dána uzavřením dvou výstavních prostor po dobu provádění stavebních prací na akci „Revitalizace zámku ve Frýdku, včetně obnovy expozice“ a uzavření I. nádvoří zámku – dějiště významných kulturních akcí - kvůli pracím na akci „Výměna dlažby na I. nádvoří zámku“. Tyto práce probíhaly po celý rok 2018.

Rozložení návštěvnosti dle vstupného zachycuje následující graf:



V rámci výstavní činnosti byly neúspěšnější výstavy Masožravé rostliny, Kočárky, Historie hudebních automatů a Barevný svět.

Poř. číslo	Název výstavy	Termín roku 2018	Počet návštěvníků	obor
1	Mimo čas...dřevěnou kamerou	15.2.-11.3.	109	umělecká fotografie
2	Leopold Parma	4.3.-22.4.	305	umění -grafika a fotografie
3	Masožravé rostliny	29.3.-6.5.	1129	přírodovědná
4	Jelena Jedličková	3.5. - 14.6.	330	výtvarné umění
5	1918 - 100. výročí ČSR	17.5. - 17.6.	318	historie, etnografie
6	Kočárky	24.6.-21.9.	2031	etnografie
7	Historie hudebních automatů	28.6.-9.9.		etnografie
8	Výročí srpen 1968	3.7. - 31.8.	413	etnografie
9	Art Collegium - Českobudějovický mapový okruh	27.9. - 28.10.	215	fotografie
10	Barevný svět	8.11. - 31.12.	1238	příroda, věda, technika, umění
11	Z Frýdku do celého světa, Příběhy rodu Landsbergerů.	22.11.-31.12.	377	Výtvarné umění

Za neúspěšnější event roku 2018 považujeme Večerní prohlídku zámku při svíčkách. Jedná se o tradiční a velmi žádanou mimořádnou noční akci zaměřenou na rodiny s dětmi.

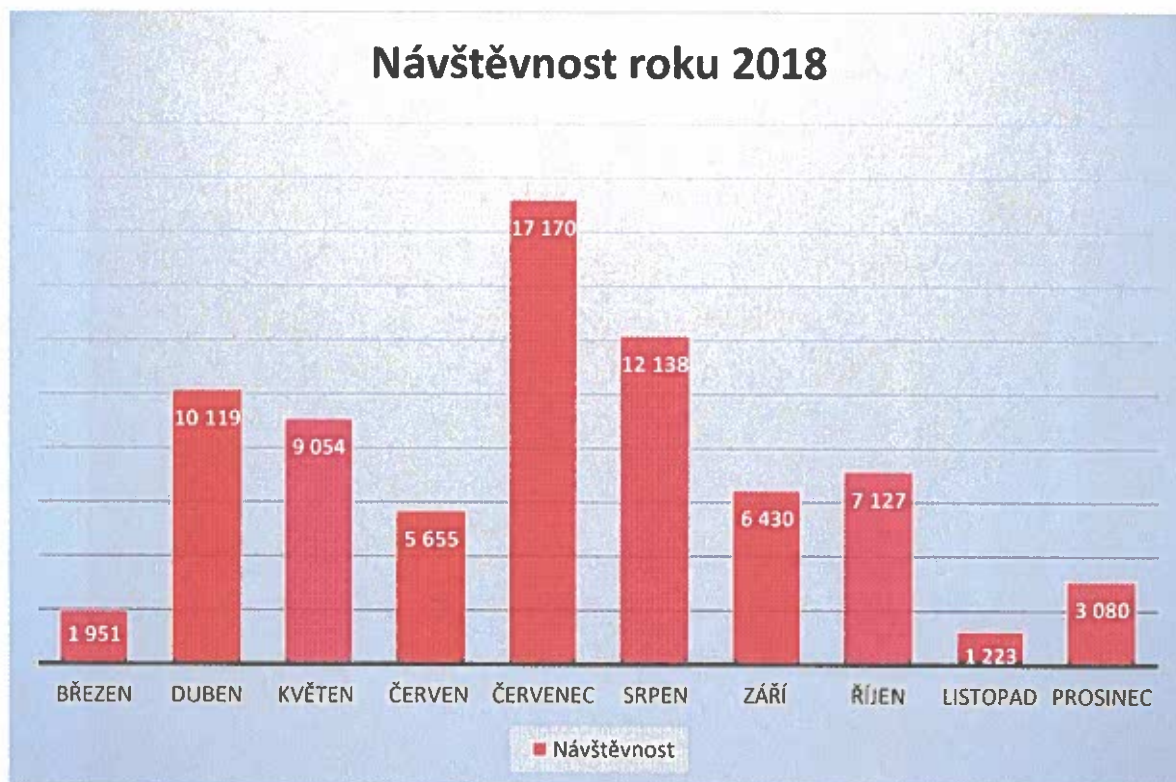
Veřejností je hodnocen scénář (každý rok na jiné téma) a herecké výkony aktérů (hrají převážně zaměstnanci muzea).

V roce 2018 byl scénář symbolicky zaměřen na 100. výročí vzniku Československé republiky.

## Hrad Hukvaldy

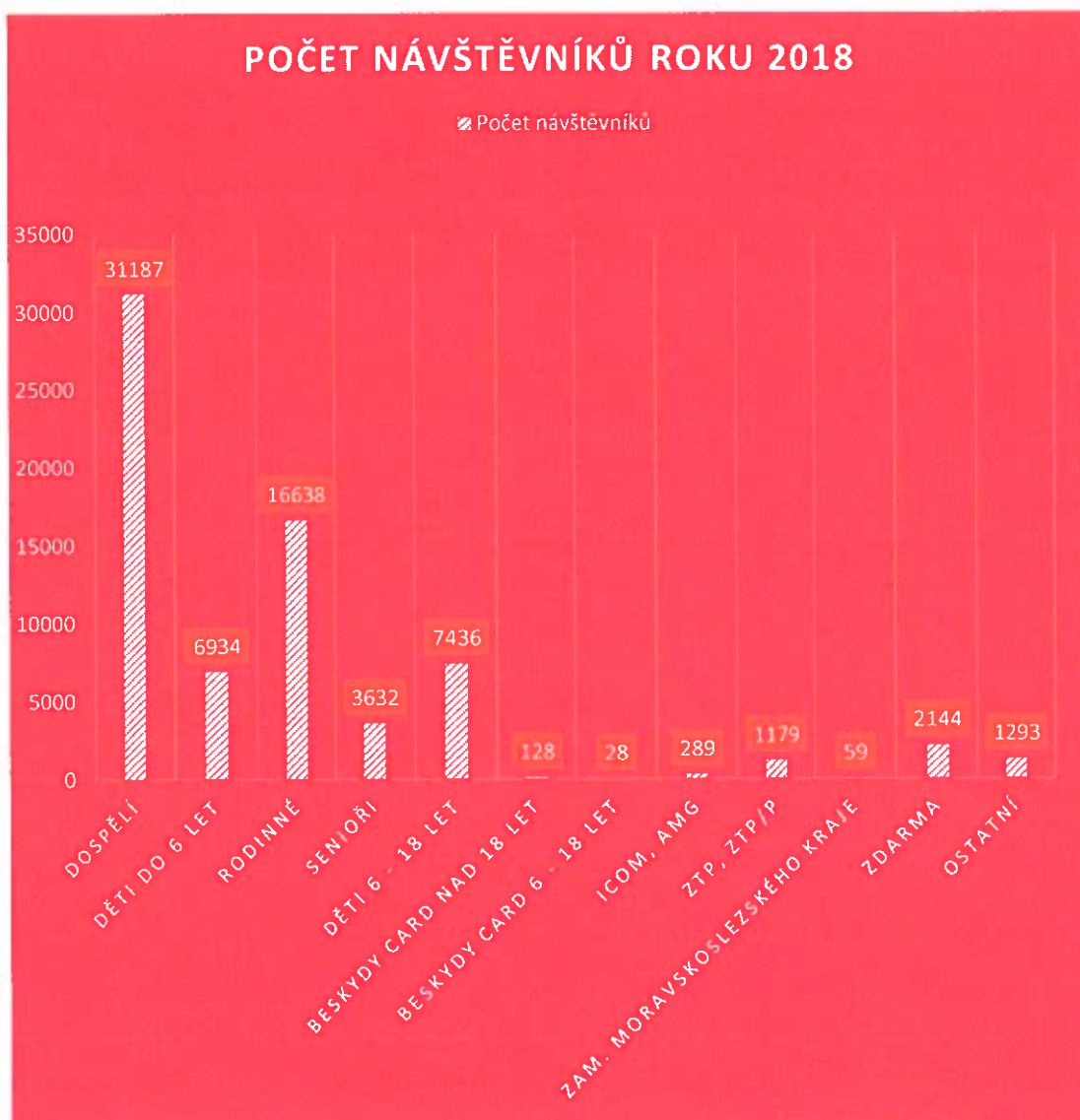
Návštěvnost pobočky hrad Hukvaldy činila 73 947.

Rozložení návštěvnosti v průběhu roku ukazuje následující graf:



Návštěvnost hradu Hukvaldy přímo ovlivňuje počasí. V případě vytrvalých víkendových dešťů ani sebelépe připravená celodenní akce nemá vysokou návštěvnost.

Rozložení návštěvnosti podle vstupného:





Přehled návštěvnosti kulturních a společenských akcí v roce 2018 na hradě Hukvaldy:

Pořadové číslo	Název akce	Termín	Počet návštěvníků
1.	Slavnostní otevření hradu	31. 3.	<b>1951</b>
2.	Velikonoční jarmark	1. 4.	<b>1790</b>
3.	Hradní slet čarodějnic	28. 4.	<b>2118</b>
4.	Putování po stezkách hradu hukvaldského aneb s průvodci do temnoty středověku	12. 5.	<b>655</b>
5.	Mezinárodní den muzeí	19. 5.	<b>499</b>
6.	Pastuškové na hradě	26. 5.	<b>707</b>
7.	Dětský den na hradě	2. 6.	<b>556</b>
8.	Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka	8. 6.	<b>77</b>
9.	Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka	9. 6.	<b>152</b>
10.	Janáčkův rodný kraj	17. 6.	<b>373</b>
11.	Hukvaldská Svatojánská noc	23. 6.	<b>511</b>
12.	Dravci přilétají	14. 7.	<b>1418</b>
13.	Obléhání nedobytné pevnosti	21. – 22. 7.	<b>4075</b>
14.	Pravěká osada na Hukvaldech	28. 7.	<b>1293</b>
15.	Z pohádky do pohádky	4. 8.	<b>1351</b>
16.	Probud' Šípkovou Růženku	11. 8.	<b>674</b>
17.	Výročí k založení I. republiky	1. 9.	<b>264</b>
18.	Hukvaldské hradní vinobraní	8. 9.	<b>686</b>
19.	Dny evropského dědictví	9. 9.	<b>730</b>
20.	Strašidelný hrad Hukvaldy	13. 10.	<b>3808</b>
21.	Ondřejská pouť	2. 12.	<b>3000</b>
<b>Celková návštěvnost kulturně společenských akcí</b>			<b>26668</b>

Jednoznačně neúspěšnější akcí byl „Strašidelný hrad Hukvaldy“, kdy v průběhu večera a noci navštívilo hrad 3 808 zájemců. Akce byla zaměřena na rodiny s dětmi a uskutečnila se v mimořádné otevírací době a netradičním podzimním termínu.



**PROGRAM**  
*Strašidelný hrad Hukvaldy*

**NOVĚ SOBOTA 13. ŘÍJNA 2018**

**HRAD HUKVALDY**

**18:00 ŠERMÍŘSKÉ VYSTOUPENÍ**  
SSŠ ALLEGROS

**19:00 - 21:00 STRAŠIDELNÝ HRAD**

**21:30 MYSTICKÉ OHNIVÉ VYSTOUPENÍ**  
SSŠ ALLEGROS

**VYSTOUPÍ:**  
SKUPINA SCÉNICKÉHO ŠERMU ALLEGROS  
SKUPINA HISTORICKÉHO ŠERMU VALMONT

**POZN. STRAŠIDELNÝ HRAD OTEVÍRÁME SE SETMĚNÍM.**

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA [WWW.HRADHUKVALDY.EU](http://WWW.HRADHUKVALDY.EU)

## Přehled akcí pro veřejnost

### Výstavy

Muzeum se snaží návštěvníkům nabídnout široký výběr témat, tak aby výstavy zaujaly každou věkovou skupinu. Veškeré akce a výstavy byly tvořeny s ohledem na technicko-provozní podmínky probíhající akce „Revitalizace zámku ve Frýdku včetně obnovy expozice“, následného výkopu ČEZ, a. s. pro výměnu rozvodů vysokého napětí na prvním nádvoří zámku a zahájení akce „Výměna dlažby 1. nádvoří zámku“, které uzavřely zámek pro veřejnost na několik dní.

### Mimo čas .... Dřevěnou kamerou Marcela Honzy v Gorolii

**15. 2. - 11. 3. 2018**

**Komisař výstavy: Bc. Dominika Grygarová**

Výstava jablunkovského rodáka Marcela Honzy byla výběrem fotografií tematicky spjatých s místy autorova dětství. Na fotografiích nejsou lidé a moderní domy, autor spíše hledá minulost byť spíše v odcházející přítomnosti dřevěnic či původních pralesních krajín. Fotografuje dřevěnou kamerou Kodak na formát negativu 20×25 cm, negativy v temné komoře zpracovává klasickým mokrým procesem. Negativy dále nejsou zvětšovány, metodou kopírování je na barytový papír získána fotografie.



## Leopold Parma

4. 3. - 22. 3. 2018

**Komisař výstavy: Mgr. et Mgr. Petr Juřák**

V roce 2018 jsme si připomněli 50 let od úmrtí Leopolda Parmy (1891–1968). Působil na několika školách v regionu, jeho učitelská působitě se stávala místy setkávání s jeho přáteli výtvarníky, mnohým z nich rovněž uspořádal výstavy. Vlastní pílí, snahou a talentem se vypracoval na uznávaného umělce, jeho dřevoryty patří mezi nejlepší v rámci tohoto typu tvorby. Byl také dobrým malířem, věnoval se rovněž fotografování. Ve svých malířských a grafických pracích zachycoval rodný kraj, soustředil se na realistickou krajinomalbu především z prostředí Beskyd.



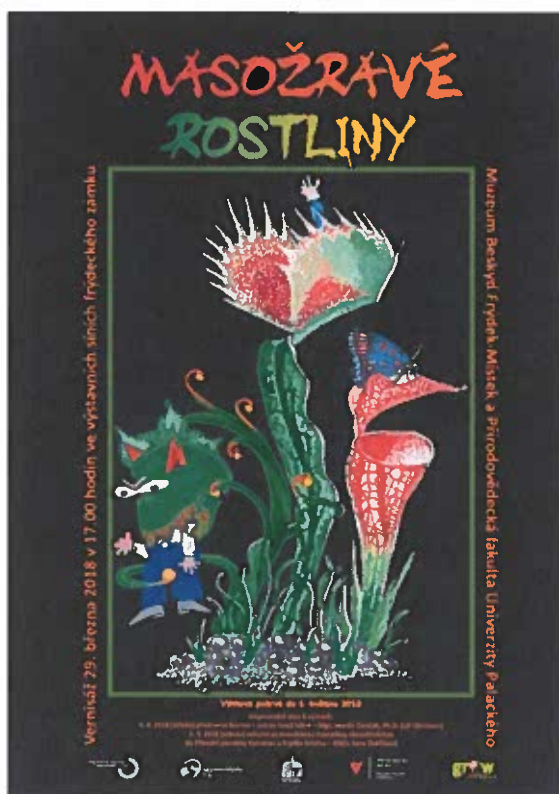
## Masožravé rostliny

29. 3. – 6. 5.

**Komisař výstavy: RNDr. Jana Tkáčiková**

Masožravé rostliny jsou raritou v rostlinné říši. Dalo by se říci, že popírají všechna známá fakta o rostlinách a převrací všeobecně známý vztah v potravním řetězci rostlina – živočich. Masožravé rostliny dokážou hmyz nejen lapit, ale svými orgány jej i strávit. Výstava přiblížila návštěvníkům masožravé rostliny z celého světa nejen prostřednictvím fotografií a textových

panelů, ale k vidění byly také živé masožravé rostliny z celého světa – špirlice, heliamphory, láčkovky, rosnolisty, rosnatky, australské trpasličí rosnatky, tučnice a mucholapky.



**Jelena Jedličková**

**3. 5. -14. 6. 2018**

**Komisař výstavy: Bc. Dominika Grygarová**

Výstava vybraných děl z tvorby ostravské malířky. Inspiraci pro svou práci hledá v přírodě, krajině, živlech – oheň, voda, vzduch. Autorka po studiích na UMPRUM v Uherském Hradišti rozvíjela práci ve vlastní tvorbě a zároveň předávala své zkušenosti na uměleckých školách.řadám studentů, především v ostravských uměleckých školách, kde působila.



## 1918 – 100. výročí založení Československé republiky

17. 5. - 17. 6. 2018 výstavní sály zámku

18. 6. – 30. 10. 2018 gloriét

**Komisař výstavy: Mgr. Kateřina Peková**

Výstava plná zajímavých fotografií či dobového tisku připomněla události vzniku Československé republiky, hlavní osobnosti, které se zasadily o nový stát, ale také události, které se v této době odehrávaly na Frýdecku a Místecku.



## Kočárky aneb kdo se nevozil jakby nebyl

24. 6. – 21. 9. 2018

**Komisař výstavy: Mgr. Pavla Platošová**

Princezka, kukaň, osmipérák, ale také americký kočárek, sklápěcí vozík či vozík tažený zvířetem – od 2. poloviny 19. století byly v těchto vynálezech převáženy velmi malé děti, aby mohly být od narození více na zdravém vzduchu a to ve své přirozené poloze, neboť při delší procházce „...síly chůvy ochabují čím dále, tím více, děti pak sedějí na rameně chůvy celé schoulené a dostávají pak z toho bočitost páteře a zkřivení nohou.“ Kočárky a vozítka různých typů, pro děti i panenky, doplněné fotografiemi a hračkami viděli návštěvníci muzea v této výstavě. Na výstavě jsme spolupracovali s Valašským muzeem v přírodě, Rožnov, Muzeem Na Větrné hůrce Pržno a Ostravským muzeem.



## Historie hudebních automatů

**28. 6. – 14. 9. 2018**

**Komisař výstavy: Mgr. Slavěna Jurčíková**

Výstava přiblížila pokusy o zhotovení hracích strojů a mechanismů, které se vinuly celými dějinami lidstva. Do rozvoje výroby hudebních automatů velkou měrou zasáhl také rozvoj hodinářství. Hlavní rozmach nastává až v 19. století. Do 20. let 20. století ovládaly mechanický přednes hudby orchestriony, pianoly a flašiny. Těmto druhům hudebních automatů byla věnována první část výstavy. Poté jsme se podívali na následovníky automatofonů – fonografu, manopanu, herophonu a gramofonu, magnetofonu a dalším. Příchod gramofonové desky počátkem 20. století a další pozdější elektronická média učinily z obývacích pokojů nové druhy koncertních sálů. V současné době si mnozí ani neuvědomí, že poslech jakékoli hudby kdykoli nebyl vždy samozřejmostí. Výstava byla založena na představení sbírkových předmětů Muzea Beskyd.



## Srpen 1968

**3. 7. – 31. 8. 2018**

**Komisař výstavy: Martina Kubásková**

Výstava unikátních fotografií z Frýdku-Místku pořízených ve dnech od 21. do 23. srpna 1968 zaměstnanci muzea. Fotografie byly vystaveny v arkádové chodbě frýdeckého zámku.

## 56. ročník Českobudějovického mapového okruhu

27. 9. – 28. 10. 2018

**Komisař výstavy: Bc. Dominika Grygarová**

Výstavní síně zámku hostily 56. ročník fotografické soutěže 13 fotoklubů z České a Slovenské republiky. Výstava vznikla ve spolupráci s Fotoklubem Art Collegium Frýdek-Místek. Výstavní síně tak hostily na 200 uměleckých, dokumentárních i amatérských fotografií.



## Barevný svět

8. 11. 2018 - 6. 1. 2019

**Komisař výstavy: RNDr. Jana Tkáčiková**

Barvy jsou všude kolem nás. Okouzující jsou pestrá křídla motýla, okvětní lístky květu i sedm barev duhy. Barvy využívají umělci i reklamní agentury. Barvy upoutávají naši pozornost, sdělují poselství, dokážou oklamat, ale i správně naladit. A nikdy nás nepřestanou fascinovat! Pohled do tajů barevného světa, možnost stát se na chvíli fyzikem, biologem, umělcem, historikem i psychologem. Prostřednictvím interaktivních prvků lze zjistit, proč je nebe modré a list zelený, jak vidí svět kolem sebe různá zvířata, ve světelné laboratoři se naučíte barvy míchat. A mnoho dalšího... Výstava Muzea Valašska byla oceněna zvláštní cenou v národní soutěži Gloria Musaealis 2015.





## Z Frýdku do celého světa. Příběhy rodiny Landsbergerů

22. 11. 2018 – 13. 1. 2019

**Komisař výstavy: Mgr. et Mgr. Petr Juřák**

Členové rodiny Landsbergerů zasáhli v mnoha ohledech do dějin města, a to jak po stránce architektonické (např. výstavba nových budov), tak třeba kulturní či společenské. Osud pak mnohé z nich pod různými záminkami zavál do různých koutů světa. Výstava ve spolupráci s FF OU v Ostravě u příležitosti 50. výročí skonu významného historika starověku a asyriologa Benno Landsbergera (1890–1968).



- **Mimo výstavní síně frýdeckého zámku byly připraveny výstavy:**

### Zvířata a jejich děti

**Komisař výstavy: Mgr. Kateřina Janová**

**Místo konání: Muzeum Třineckých železáren**

**Termín konání: 24. 8. - 11. 11. 2018**

Autorská výstava z roku 2012 nabízí pohled na vývoj širokého spektra živočišných druhů. Představeni jsou mladí a dospělí zástupci naší fauny měst, polí, lesů i vod. Návštěvník má možnost porovnat rozdíly mezi mláďaty a dospělými jedinci a seznámit se se zajímavostmi z jejich rodinného života.

### Výstava litiny a smaltu Výstava k výročí 370 let od zahájení provozu frýdlantských železáren.

**Komisař výstavy: Mgr. et Mgr. Petr Juřák**

**Místo konání: Kulturní centrum Frýdlant nad Ostravicí**

**Termín konání: 19. 4. 2018 – 31. 8. 2018**

Výstavba hutě ve Frýdlantu začala teprve v samém závěru třicetileté války, v roce 1646, provoz železáren pak byl zahájen v roce 1648. Na stavbě se zpočátku podíleli odborníci z Malé Morávky, později je vystřídali pracovníci z pernštejnského panství pod vedením hamerního písaře Michaela Hörnicka. Na rok 2018 připadalo výročí 370 let od zahájení výroby ve frýdlantských železárnách. Výstava prezentovala výrobky vzniklé ve frýdlantských železárnách, pozornost byla rovněž věnována smaltérské tradici, která je spojena s firmou Norma.

## **Výstava Příběhy mincí**

**Komisař výstavy: Mgr. et Mgr. Petr Juřák**

**Místo konání: Zámecký park ve Frýdku-Místku**

**Termín konání: 18. 8. 2018**

Panelová výstava o penězích, pokladech a hodnotách platidel v historii. Prezentovány byly poklad římských mincí nalezený v roce 2015 u Frýdku-Místku, „poklad“ mincí z kostela sv. Jošta ve Frýdku a jednotlivé peněžní systémy používané na území našich zemí, např. denárová měna, grošová měna, tolarová měna, konvenční měna či korunová měna.

## **1918 – výročí založení Československé republiky**

**Termín konání:**

**6. 9. – 8. 11. 2018**

**Místo konání: Kulturní centrum Vratimov**

**Komisař výstavy: Mgr. Kateřina Peková**

Výstava připomněla události vzniku Československé republiky, hlavní osobnosti, které se zasadily o nový stát jak v exilu, tak na půdě domácí politiky. Samozřejmě se nezapomnělo také na události, které se v této době odehrávaly na Frýdecku a Místecku. Výstava představila dobovou měnu, státní symboly nově vzniklé ČSR, ale také dobovou módu nebo průřez uplynulým stoletím, jak se výročí vzniku republiky slavilo.

## **Než vypukne vánoční hodování**

**27. 11. 2018 – 24. 1. 2019**

**Šenovské muzeum a knihovna**

**Komisař výstavy: Mgr. Jaromír Polášek**

Vánoční výstava zaměřena na regionální gastronomické zvyky, doplněno betlémy, recepty, kuchařkami, cukrářskými a pekařskými pomůckami.

## **VZDĚLÁVACÍ ČINNOST**

### **A. Přednášky pro veřejnost**

Bylo uspořádáno 23 přednášek a komentovaných vycházek s návštěvností 985 osob.

Program přednášek a vycházek s anotací:

Čtvrtek 4. 1. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

#### **Novoroční pozdravy**

Výstava historických i současných novoročenek, novoroční vinšování, pranostiky a předpovědi počasí z našeho kraje s přednáškou lektora Mgr. Jaromíra Poláška.

Čtvrtek 18. 1. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

#### **O koňské hlavě na třech slepičích nohách**

Málo známé i zcela neznámé tradiční i moderní pohádky z Frýdecko-Místecka. Napínavé příběhy pro dospělé i pro děti z připravované knihy pohádek.

Neděle 28. 1. 2018 – 15.00 hod. – ve výstavní síni na frýdeckém zámku

### **Přednáška k výstavě „Než vypukne vánoční hodování“**

Komentovaná prohlídka výstavy s průvodním slovem autorů. Přednáška přiblížila proměny oslav vánočních svátků a nového roku z hlediska gastronomie.

Čtvrtek 1. 2. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Fiat – od neúspěchu k úspěchu**

Na Turínské motorshow v roce 1978 představili nový Fiat Ritmo, který se stal pomyslným „černým Petrem“ automobilky Fiat. O něco lépe byly přijaty následující modely Regata, Tipo a Tempra. Mimořádný úspěch zaznamenala dvojčata Bravo – Brava, která se stala vítězi evropské soutěže „Auto roku 1996“. Zejména Bravo bylo jedním z nejelegantnějších sportovně pojatých Fiatů, jaký se kdy vyráběl.

Čtvrtek 8. 2. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **P. Jan Evangelista Tagliaferro – bojovník proti kořalečnému moru**

„Ty borovský kostelíčku, stojíš na pěkném kopečku. Květe z něho ruža tmava, Tagliaferrova hlava smava...“ Dávno zapomenutá písnička připomíná P. Jana E. Tagliaferro (1867-1922) – horlivého kněze, buditele, spisovatele, vlastivědného a osvětového pracovníka, zakladatele nejstaršího abstinentského spolku na Těšínsku.

Čtvrtek 22. 2. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Lednice a Valtice**

Přednáška přiblížila unikátní Lednicko-valtický areál, např. výstup na minaret, na Janově hradě, projížďka po kanálech a ramenech Dyje, na návštěvě v zámeckém skleníku, sokolnická expozice, procházka lužním lesem a další.

Čtvrtek 1. 3. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Za volantem i za kamerou nadšenci...**

Komponovaný pořad, tentokrát věnovaný automobilům. Zejména všem nadšencům, kteří fandí krásným a starým autům, bylo viděno např. závody motokár v Místku v roce 1960, dopravní ruch ve Frýdku-Místku v roce 1970, setkání majitelů Trabantů, záběry z veteránských rallye, apod.

Čtvrtek 8. 3. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Město Šenov 1305 – 1998 – 2018**

Z roku 1305 pochází první písemná zmínka o Šenově. Před dvaceti lety Parlament České republiky rozhodl o povýšení Šenova na město. Přednáška přiblížila historii a současnost druhého nejmladšího města v Moravskoslezském kraji.

Čtvrtek 15. 3. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Šumně nešumný Frýdek a Místek**

Jakou podobu má současný Frýdek a Místek? Široké ulice přeplněné auty, parkoviště, ale i množství zeleně, hypermarkety a supermarkety, tržnice, průmyslové zóny a také krásné památky.

Čtvrtek 22. 3. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Sv. Hostýn – památná hora Moravanů a její okolí**

Vrch Hostýn patří k nejvýznamnějším a nejznámějším archeologickým lokalitám nejen Hostýnských vrchů, ale Moravy vůbec. Již v roce 1625 se na jeho vrcholu připomíná poutní kaple, nahrazená v letech 1721-1748 rozsáhlým chrámem Nanebevzetí Panny Marie. Přednáška přiblížila historii osídlování Hostýna, dochované památky, ale také zajímavosti z dalších míst Bystřickohostýnska a Holešovska.

Neděle 1. 4. 2018 – 14.00-17.00 hod. – Zelený dům na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Veselé Velikonoce**

Výstava několika set historických velikonočních pozdravů z let 1900-1948, malovaných perníků, vajíček a pomlázek. Doprovodná prezentace přiblížila regionální zvyky, obyčeje a pověsti, které se váží k období Velikonoc, zejména k Velikonočnímu triduu – Zelenému čtvrtku, Velkému pátku, Bílé sobotě, Velikonoční noci a „prvnímu dni po sobotě“ – Hodu Božímu velikonočnímu.

Čtvrtek 12. 4. 2018 – 16.30 hod. – Zelený dům na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Trabant – duroplastový zázrak**

Před 60. lety 7. listopadu 1957 v saském Cvikově zahájena výroba legendárních automobilů značky Trabant. Poslední opustil výrobní linku 30. dubna 1991. Trabant navazoval na předválečnou tradici lidových vozů DKW s předním pohonem a představoval na minimum zredukovaný pojem automobil. Trabant.

Sobota 21. 4. 2018 – 9.00 hod. – sraz u kašny na Zámeckém náměstí ve Frýdku

### **Frýdkem a Místkem v jedné stopě – 3. ročník**

Projížďka po Frýdku-Místku a okolí v recesistickém duchu. Projeli jsme centrem Frýdku, kolem bývalých Slezanů, přešli řeku Ostravici, Sady Bedřicha Smetany a Janáčkův sad, pokračovali jsme v jízdě přes Kunčičky, Hodoňovice a Bahno a jízdu skončili na místeckém Náměstí svobody.

Čtvrtek 26. 4. 2018 – 16.30 hod. – Zelený dům na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Beskydy na starých fotografiích a pohlednicích**

Prezentace přiblížila několik set historických záběrů z různých míst Moravskoslezských Beskyd, např. výstavbu turistických chat na Bílém Kříži, vrchol Lysé hory, proměny Horeček nad Frenštátem, útulny na Pustevnách, lyžařské závody na Ondřejníku, jízdu vlakem na Bílou a další.

Neděle 6. 5. 2018 – 13.00, 14.00, 15.00 a 16.00 hod.

### **Židovský hřbitov ve Frýdku**

Opakovaná komentovaná prohlídka byla určena široké veřejnosti.

Čtvrtek 10. 5. 2018 – 16.30 hod. – Zelený dům na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Putování Poodřím**

Vlastivědná přednáška přiblížila zajímavá místa rázovitého regionu, např. zámecký park v Bartošovicích, přírodní památka Kotvice, letecké muzeum v Suchdole n. O., zámecký park v Odrách, břidlicové lomy v okolí Budišova a další.

Čtvrtek 17. 5. 2018 – 16.30 hod. – Zelený dům na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Frýdecké a místecké památky**

Přednáška přiblížila významné nemovité kulturní památky na území města a jejich historii. Doplněno promítáním a malou studijní výstavou historických záběrů z Frýdku-Místku.

Pátek 25. 5. 2018 – 18.00 hod. – sraz před kostelem sv. Jošta ve Frýdku

**Pojďte s námi na Noc kostelů**

Komentovaná procházka městem a prohlídka zpřístupněných památek na území, doplněná o zajímavosti z jejich historie.

Neděle 3. 6. 2018 – 13.00, 14.00, 15.00 a 16.00 hod.

**Židovský hřbitov ve Frýdku**

Opakovaná komentovaná prohlídka byla určena široké veřejnosti.

Pátek 8. 6. 2018 – 16.30 hod. – sraz u obřadní síně na frýdeckém hřbitově

**Pojďte s námi na frýdecký hřbitov**

Komentovaná prohlídka frýdeckého komunálního hřbitova – významné náhrobky, významní rodáci a osobnosti, kteří jsou pohřbeni na tomto hřbitově.

Pátek 15. 6. 2018 – 16.30 hod. – sraz u kašny na Zámeckém náměstí ve Frýdku

**Pojďte s námi po Frýdku**

Komentovaná prohlídka historického centra Frýdku – postupně jsme prošli Zámecké náměstí, ulice Hluboká, Na Blatnici, Na půstkách, Zámecká, Radniční a Těšínská.

Neděle 1. 7. 2018 – 13.00, 14.00, 15.00 a 16.00 hod.

Neděle 5. 8. 2018 – 13.00, 14.00, 15.00 a 16.00 hod.

**Židovský hřbitov ve Frýdku**

Opakovaná komentovaná prohlídka byla určena široké veřejnosti.

Pátek 24. 8. 2018 – 16.30 hod. – sraz u kašny na Náměstí svobody v Místku

**Pojďte s námi po Místku**

Komentovaná prohlídka historického centra Místku, např. místecké obchody a živnosti v minulosti, kde stával podkostelní mlýn, zaniklý pivovar, Rundtova kavárna, Moravia banka, jak se stavěly první panelové domy, bývalá Okresní nemocenská pokladna a další.

Neděle 2. 9. 2018 – 13.00, 14.00, 15.00 a 6.00 hod.

**Židovský hřbitov ve Frýdku.**

Opakovaná komentovaná prohlídka byla určena široké veřejnosti.

Pátek 14. 9. 2018 – 16.30 hod. – sraz u fontány před INVOU ve Frýdku

**Pojďte s námi po Frýdku**

Další z vycházek, které mapovaly historii města – kde stávala česká chlapecká škola, občanská záložna, stará střelnice, bývalé středověké popraviště, dřevěné domy na Vršavci, zaniklý lesní zámeček, kde stávala proslavená hospoda Rodelbahn a další.

Pátek 21. 9. 2018 – 16.30 hod. – sraz na vyhlídce v zámeckém parku

**Frýdkem a Místkem v jedné stopě**

Další komentovaná projížďka po Frýdku-Místku v recesistickém duchu. Projeli jsme Zámecký park, park Jižní svahy, obkroužili OC Frýdu, projeli Poříčí, zastavili se ve Starém Městě, přejeli řeku Morávku a řeku Ostravici, projeli Riviérou a navštívili Janáčkův sad. Doplněno o zajímavé příběhy z historie jednotlivých míst.

Čtvrtek 11. 10. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

**60 let Fiat klubů v České republice**

Koncem roku 1957 vznikly v ČSR první Fiat kluby v Brně a Praze. Na jaře následujícího roku vznikl Fiat klub Ostrava, v roce 1968 vznikl Fiat klub ve Frýdku-Místku. Přednáška přiblížila historii klubové činnosti, modely automobilů, historické fotografie a dokumenty.

Čtvrtek 18. 10. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Frýdek-Místek – továrny, živnosti a obchody, které odvál čas**

Pomyslná procházka Frýdkem a Místkem za výrobci, řemeslníky a obchodníky prostřednictvím dobových fotografií, dokumentů a reklam z doby před rokem 1989. Doplněno studijní výstavou.

Čtvrtek 25. 10. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Československá republika – 100 let**

Významné události ve Frýdku-Místku v letech 1918-2018, např. provolání vzniku republiky na Albrechtově náměstí, návštěvy prezidentů ve Frýdku-Místku, okupace města – boj o Čajánkova kasárna, demolice synagogy, události roku 1968 a další.

Čtvrtek 1. 11. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Kolem dokola na kole**

Premier, Achilles, Orion, Avion Cycles, Avon, Ogar, Ahoj, Es-Ka, Tripol, Tudor, Zbrojovka, Frank a Neufeld, Šumava, MAS, Baťa, Stadion, Helyett, Koh-i-Noor, ČZ a další – dnes již zapomenuté značky dříve velkých a slavných výrobců velocipédů v ČSR. Mnoho jízdních kol se také dováželo z okolních zemí. Přednáška a studijní výstava přiblížila vývoj velocipédismu na našem území.

Čtvrtek 15. 11. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Putování Jeseníky a Rychlebskými horami**

Přečerpávací elektrárna Dlouhé Stráně, zámecký park ve Velkých Losinách, lázně Jeseník, zámek v Javorníku, Račí údolí, Křížová cesta na Boží vrch, Rešovské vodopády, Karlova Studánka, Africké muzeum v Holčovicích a další zajímavosti.

Čtvrtek 29. 11. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Čundrování se dřevem**

Historické vodní nádrže a kanály v Beskydech, plavení palivového dříví pro hamry a železárný v minulosti. Čurábka klaus, Blato, Kyčerovská a Břestovská nádrž, Maxův klaus a další.

Čtvrtek 6. 12. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Výtvarný Frýdek-Místek, výtvarné Pobeskydí**

Plastiky Pílnost a Spořivost raškovického rodáka Františka Skotnici na nás shlížejí s fasády někdejší místecké radnice, bývalou záložnu zdobí plastiky Franty Úprky, na sídlišti Riviéra chátřá výtvarný objekt Miroslava Rybičky, ve výškovém domě u někdejšího Krymu žil krajinář Bedřich Holáček, proč dnes nikdo nekupuje obrazy Elišky Servátkové, zapomenutý Karel Syřinek maloval frýdeckou synagógu...

Čtvrtek 13. 12. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Je to chůze po Beskydech...**

Přednáška byla věnovaná historii beskydské turistiky a proměnám turistických středisek, útulen a chat.

Čtvrtek 20. 12. 2018 – 16.30 hod. – přednáškový sál v Zeleném domě na Zámecké ulici ve Frýdku-Místku

### **Černá hodinka v Zeleném domě**

Tematický večer věnovaný vánočním stromečkům, ozdobám, dárkům a receptům na tradiční vánoční pokrmy. Doplněno studijní výstavou dobových pozdravů, novoročenek, vánočních ozdob a betlémů.

## **B. Muzejní lekce**

**Muzejní lekce byly připravovány jako nabídka pro školy v rámci Katalogu lekcí muzea, rozlišujeme v nabídce lekce v muzeu a lekce ve školách.**

- **Lekce v muzeu**

V muzeu se uskutečnilo 168 lekcí z tématům dle katalogu lekcí Muzea Beskyd na školní rok 2017/2018 a 2018/2019 s návštěvností 3390 žáků a studentů.

Témata lekcí s anotací:

### **Habsburkové na Frýdku**

Poznali jsme působení tohoto císařského rodu na frýdeckém zámku! Habsburkům frýdecký zámek patřil od roku 1798 až do roku 1918, tedy plných 120 let, během kterých byl zámek modernizován a opravován. Mezi majitele patřila dcera Marie Terezie Marie Kristina, ale i arcivévoda Albrecht Habsburský a jeho synovec Fridrich, kteří to dotáhli na nejvyšší velitele rakousko-uherské armády. Oba prováděli na zámku řadu úprav a prakticky mu vtiskli nynější podobu, kterou jsme si přiblížili na historických i současných záběrech.

### **Než vypukne vánoční hodování**

Výstava přiblížila proměny oslav vánočních svátků a vánočních symbolů z hlediska gastronomie. Ve výstavě byly interiérová dioramata, které doplňovaly instalace ve vitrínách a doprovodné panely s texty a fotografiemi. Vystaveny byly také kolekce historických kuchařek, receptářů a jednotlivých receptů na vánoční pokrmy, cukroví, apod., také vánoční pozdravy a novoročenky s gastronomickými motivy z období 1900-2016. Výstavní celek doplnily stromečky s dobovými ozdobami a dárky pro děti i dospělé. V rámci doprovodného výukového programu se žáci a studenti seznámili s některými regionálními recepty, ochutnali některé pokrmy (bryju, brutvaňok), naučili se místní koledu a vinšování v dialektu.

### **Pod mlynářovou čapkou**

Lekce, která nás provedla historií mletí obilí od pravěku po současnost. Vysvětlení principu, dělení mlýnů na vodní a větrné. Byly přiblíženy mlýny, které v minulosti stály ve Frýdku a Místku. Ukázali jsme si i mlýny, které proslavilo filmové plátno, a zahrály si ve filmech a pohádkách (hoslovický mlýn, dolský, kuželovský ad.). Poznali jsme i mlynářské profese i stavitele mlýnů – sekerníky. Také vyprávěné krajánkovské povídky a mlynářské příhody.

### **Život a opravy frýdeckého zámku**

U procházky po Zámeckém okruhu frýdeckého zámku jsme se seznámili s jeho téměř

700 let dlouhým vývojem i životem na tomto sídle. Během staletí zámek mnohokrát prošel přestavbami a opravami – tak jako nyní. A co teprve požáry? Při prohlídce jsme navštívili také ledovnu v zámeckém parku. Lekci bylo také možné podle zájmu zaměřit na umělecké slohy či historické stavební konstrukce.

### **Ačkoli je zima, my máme teplo...**

Netradiční malá studijní výstava, byla doplněná studijním programem, přiblížila, jak lidé rozdělávali oheň, vařili, svítili a vytápěli svoje obydlí, a to od pravěku k dnešku. Ohniště, dýmná jizba, krb, kachlová kamna, litinová kamínka, sporák, lihová, plynová a elektrická topidla, jak se topilo dřívím, dřevěným uhlím, kamenným uhlím a také křesadla a různé historické zapalovače k rozdělávání ohně. Pily a sekery ke zpracování dřeva.

### **Kočárky aneb kdo se nevozil, jako by nebyl**

Bylo možné se s žáky podívat na výstavu, doplněnou výukovým programem. Princezka, kukaň, osmipérák, také americký kočárek, sklápěcí vozík kočárek, vozík tažený zvířetem – od 2. poloviny 19. století byly v těchto vynálezech byly převáženy velmi malé děti, aby mohly být od narození více na zdravém vzduchu a to ve své přirozené poloze. Výstava byla doplněna o dětské hračky, panenky a dobové fotografie.

### **Heroldovi učedníci umění erbovního**

Stali jsme se učedníky hraběcího herolda poloviny 17. století, který nás přímo ve své dílně zasvětil do pravidel tvorby šlechtických erbů. Účastníci zakusili na vlastní kůži atmosféru starých dob a pokusili se si navrhnout a nakreslit erb. Něco málo také o státní symbolice. Znamky majitelů frýdeckého panství a erbovní pověsti. Dílna herolda byla ukryta v chladném podzemí prastarého frýdeckého zámku.





## Dějiny umění

Umění potkáváme v naší zemi na každém kroku v podobě kulturních památek – zámků a hradů, kostelů, domů, obrazů, soch nebo třeba parků. Cyklus lekcí o dějinách umění v našich zemích nám zábavnou formou byly představeny umělecké slohy v nejrozmanitější podobě. Fotografie a DVD ukázky nás seznámili s největšími umělci doby a přiblížili i dobové myšlení, módu a životní styl.

Románský sloh	Klasicismus a empír
Gotika	Romantismus a historismus
Renesance	Secese
Baroko	Moderní architektura

## Život a opravy frýdeckého zámku

Lekce nás během procházky po Zámeckém okruhu frýdeckého zámku seznámila s jeho téměř 700 let dlouhým vývojem i tím, jak se na tomto sídle žilo. Během staletí zámek mnohokrát prošel přestavbami a opravami – tak jako nyní. A co teprve požáry? Při prohlídce jsme navštívili také ledovnu v zámeckém parku. Lekci bylo také možné podle zájmu zaměřit na umělecké slohy či historické stavební konstrukce.

## Kolem dokola na kole

Bicykl, velocipéd, jízdní kolo, je jednostopé vozidlo poháněné silou lidských svalů. Na našem území bylo několik desítek výrobců jízdních kol, ročně se u nás vyrobilo až 200 000 jízdních kol. V rámci programu se žáci zábavnou formou seznámili s vývojem velocipédů až k dnešním typům jízdních kol, představili jsme si i některá unikátní jízdní kola, např. Griffon z Tour de France 1939, Avion Cycles z letiště Praha-Kbely, kola Baťa, Zbrojovka, Ogar, první závodničku Favorit z roku 1954, dětské kolo Pionýr a další.

## Adventní a vánoční bytosti

Na škubačkách se dříve v adventním čase scházeli lidé a práci si zpestřovali hrami, příběhy a písničkami. Také se ale objevovaly maskované bytosti, které nejednou malým dětem naháněly čirou hrůzou! Nejenom čert s Mikulášem, zde chodívaly Matičky, jinde Barborky, Lucie, Ambrož, ale i děsivá štědrovečerní Perechtá... Třemi králi vánoční svátky končily. Poznali jsme tyto tradiční bytosti a za některé se i přestrojili...

## Barevný svět umění

Lektorský program byl připraven k interaktivní výstavě Barevný svět, připravenou Muzeem regionu Valašska ve Valašském Meziříčí. Lekce nahlížela na barvu očima fyzika, přírodovědce i umělce. Z čeho se barvy vyrábí a na co všechno se dají využít? Jak zachází s barvami malíř, jak barvíř a jak se mění pod rukama keramikovi? Jak je možné, že si tiskař vystačí jen se třemi barvami? A proč nebývá v reklamách na počítače hnědá barva? Dětem jsme přiblížili uměleckou, psychologickou a řemeslnou roli barvy v životě člověka a nabídli možnost vyzkoušet si poučky z učebnic prakticky. Tomu pomohli jak interaktivní hříčky a aplikace, tak originální umělecká díla, autentické sbírkové předměty i živé rostliny.

## Vánoční pozdrav z časů pradědečka a prababičky

Jenom na pár dnů jsme pro Vás vystavili unikátní nejstarší vánoční a novoroční pozdravy z let

1890-1925, na kterých bylo možné vidět Mikuláše, čerty, Ježíška, andělíčky, vánoční stromky, dárky, radující se děti a dospělé, vánoční obyčeje, koledy a další. Doplnili jsme vánočním stromem s historickými ozdobami, betlémem, historickou nadílkou a ochutnali tradiční

brutvaňok a bryju. Zaspívali si místní koledy. Bylo doplněno výukovým listem k vánočním obyčejům.

- **Lekce ve školách**

Ve školách lektori odpřednášeli 215 přednášek pro 3972 žáků a studentů.

### **750 let Frýdku-Místku**

Podnětem k oslavám 750. výročí vzniku města je písemná zmínka o předchůdci Místku, trhové osadě Friedeberku, v testamentu biskupa Bruna ze Schauenburku, který pochází z 29. 11. 1267. Ve své současné podobě je Frýdek-Místek město mladé, jak dobou svého vzniku, tak i průměrným věkem obyvatel. Od šedesátých let minulého století probíhala v blízkém okolí města hlubinná těžba černého uhlí na velkodolech Paskov a Staříč a město samé prošlo dalekosáhlou přestavbou. S městem také spojila svoje osudy také řada výtvarníků, hudebníků a literátů.

### **Znáte frýdecké a místecké ulice?**

Podoba Frýdku-Místku se za posledních sto let změnila k nepoznání. Zmizely křivolaké romantické uličky, místo procesí poutníků se řítí nekonečné spousty aut, malé krámky, obchůdky a stánky nahradily supermarkety a hypermarkety. Také lidé dnes žijí úplně jinak, než žili před sto lety.

### **Svědkové dávných časů – dřevěné kostely a lidové stavby**

Požár nás připravil o vzácný dřevěný kostel Božího těla v Gutech. Jak bude probíhat obnova kostela v Gutech, jak se znovu stavěl kostel v Ostravě-Hrabové, kaple a zvoničky Trojanovicích, poslední roubené stodoly ve Staříči a další. V krajině je rozseto množství lidových staveb, sezónních i trvalých, obytných a hospodářských. Staré roubené chalupy vypovídají o sociálním postavení někdejšího vlastníka, zcela jiné možnosti měl při tvorbě svého obydlí fojt a sedlák, jiné pasekář v horách nebo chalupník.

### **Významné objevy 20. století**

Vynálezy a objevy, které změnily svět, např. synchronní motor (1902), elektrický psací stroj (1901), ofsetový tisk (1904), první rozhlasové vysílání na světě (1906), žárovka s wolframovým vláknem (1908), radar (1931), suché kopírování – základ xeroxu (1937), fotovoltaický solární článek (1954), pravidelné letecké spojení mezi Evropou a USA (1954), první satelit Země (1957), laserová technika (1958), barevná televize PAL (1961), první počítačová síť ARPAnet – předchůdce internetu (1969), první odeslaný e-mail (1976), první počítač IBMPC (1981), první on-line komerční připojení na internet (1993) a další.

Domácí pomocníci, aneb jak se co dělá

Výukový program přiblížil různé druhy domácích pomocníků, pomocí kterých si lidé dříve usnadňovali domácí práce (valchy, pračky, staré sporáky, trouby, žehličky, mandly, šicí stroje apod.). Žáci si zasoutěžili při určování neznámých předmětů – některé drobné pomocníky jsme přinesli do školy.

### **Ejhle světlo!**

Výukový program byl doplněn malou putovní výstavkou mapovala vývoj různých způsobů osvětlování a druhů svítidel – od louče, olejového kahánku a svíček k petrolejovým a plynovým lampám, žárovkovým svítidlům, lampám a lustrům, pouličnímu osvětlení a

současným moderním zdrojům světla. Pět minut ekologie – jak máme správně svítit, abychom nepoškozovali svůj zrak a také jak je možno ušetřit při svícení drahou elektrickou energií.

### **První světová válka**

Bylo sté výročí od ukončení tzv. Velké války. Vzpomínky na 1. světovou válku očima pamětníků, muži na frontě, jak se žilo ve Frýdku a v Místku ve válečných letech, československé legie zničily na Sibiři bolševický odpor, 26. 10. 1918 prof. T. G. Masaryk vyhlásil ve Filadelfii nezávislost československého národa, vznik ČSR bez krveprolití, bojový počátek nové republiky ad.

### **Ptáci na krmítku**

Ptáci vnášejí do pošmourných zimních dní radost a oživení. Kromě sýkorek přilétají brhlíci, hýli, zvonci, stehlíci, vrabci, strakapoudi... Pod krmítkem najdeme červenky a pěnkavy. Občas nám do krmítka přiletí i vzácný host ze severu. Pokud zimující ptáky přikrmujete, pomůžete jim ve zdraví přežít zimu.

Oni se vám na oplátku předvedou v celé své kráse pěkně zblízka – za oknem je spatříte tak, jak byste je v lese, třeba s dalekohledem, těžko hledali. Po našem programu žáci poznali 20-30 druhů běžných ptáků a ví si rady, jak jim v těžkém zimním období pomáhat.

### **Voda ve Frýdku-Místku**

Teče voda, teče i ve Frýdku-Místku. Možná ani netušíte, že kromě dvou řek jsou zde další potoky, potůčky, tovární a mlýnské náhony, vodní nádrže a rybníky a dokonce státem chráněný Novodvorský močál. Některých si ani nepovšimnete, řada z nich je dnes v městě zatrubněna. Jaký význam má voda v krajině pro život ve městě.

### **Beskydské přehrady a nádrže**

Jak se lidé naučili zadržovat vodu v krajině, kam zmizely místecké rybníky, jak je možné, že ještě před sto lety bylo v oblasti Beskyd více jak 50 malých vodních nádrží. Přehradní nádrže Šance, Morávka, Žermanice, Těrlicko, Olešná, malé vodní nádrže Maxův klaus, Fridrichův klaus, Lučovec, Blato, Panská nádrž, Velký klaus, Černý klaus a další.

### **Moravskoslezské Beskydy**

Jak Beskydy ke svému názvu přišly, Beskydy na starých mapách, pásemné utváření tohoto pohoří, významné beskydské vrcholy, 44 let CHKO Beskydy, výskyt chráněných rostlin a živočichů, jak vypadal život beskydských osadníků v minulosti, beskydská turistika a další.

### **Kočka – domácí tygr**

Na každém kroku potkáváme kočky domácí – elegantní šelmy, které nezaprou duši divokého tygra. Obyčejné přítulné Míci, s láskou chované a krmené, a také bezpočet toulavých zdivočelých koček, které vskrytu žijí v naší blízkosti. Frýdek-Místek nemá žádný útulek pro dočasné umístění zatoulaných, lidmi opuštěných a hendikepovaných zvířat. Též o kočičí seniory již nikdo nejeví zájem. Jak bychom se měli starat o naše mazlíčky, aby se nikdy neocitli na ulici.

### **Pověsti z Frýdku a Místku**

Jak tyto příběhy vznikaly, jak se liší jednotlivé formy lidové prózy, o lidových vypravěčích z našeho kraje, ukázky dialektu. Vybrat bylo možné ze 178 příběhů z Frýdku-Místku a jeho blízkého okolí.

### **Co vše roste a žije v lese**

Jak vznikne les, lesní porosty v Beskydech a jejich historie, druhová skladba a funkce. Byly poznány jednotlivé druhy stromů, jejich listy a plody. Jací živočichové žijí v lese a kde je můžeme spatřit, význam lesa pro člověka, jak se máme v lese chovat. Doprovodná projekce, vzorky dřevin a keřů.

### **Jak se žije v Evropské unii**

Ve 28 členských státech Evropské unie žije 7,3% světové populace, 507,7 milionů obyvatel. Výukový program přiblížil cestu na jednání Evropského parlamentu, evropské instituce, členské země, jejich obyvatele, české europoslance ad.

### **Mile bývalo u dědečka a babičky na Vánoce**

Významné svátky a obyčeje v období od sv. Ondřeje do sv. Tří králů. Jak se lidé dříve chystali na Vánoce, zimní dětské hry a zábavy, co nesmělo chybět v tradičním betlému, jak se zdobily první stromečky v našem kraji, vánoční nadílka před sto lety, vánoční pranostiky a vinšování, koledy našich předků.

### **Krajina Beskyd – obrazy výtvarníků**

Na začátku roku 2018 připomeneme 130 let od narození frýdlantského rodáka, malíře a grafika Ferdiše Duši. V rámci výukového programu se žáci seznámili s životními osudy a s tvorbou tohoto výjimečného malíře a grafika, který byl členem řady výtvarných a kulturních spolků a také s tvorbou dalších významných výtvarníků z našeho regionu, Bedřichem Holáčkem, Janem Václavem Sládkem, Janem Hrnčárkem, Eliškou Servátkovou, Josefem Masopustem, Vilémem Kamenickým, Otto Fuskem a dalšími.

### **Sto let republiky – 1918 - 2018**

Významné události ve Frýdku-Místku v letech 1918-2018, např. svolání vzniku republiky na Albrechtově náměstí, návštěvy prezidentů ve Frýdku-Místku, okupace města – boj o Čajánkova kasárna, demolice synagogy, události roku 1968 a další. Bylo doplněno dataprojekcí a ukázkami autentických předmětů.

### **Exodus pod Davidovou hvězdou**

Neznámé skutečnosti z historie židovského osídlení na Frýdecko-Místecku, židovské firmy a živnosti, tragické osudy Židů v období holocaustu, dochované i zmizelé židovské památky ve Frýdku-Místku a další. Soudobé projevy antisemitismu. Bylo doplněno data projekcí, ukázkami autentických předmětů.

### **Znáte frýdecké a místecké ulice?**

Podoba Frýdku-Místku se za posledních sto let změnila k nepoznání. Zmizely křivolaké romantické uličky, místo procesí poutníků se řítí nekonečné spousty aut, malé krámky, obchůdky a stánky nahradily supermarkety a hypermarkety. Také lidé dnes žijí úplně jinak, než žili před sto lety. Výukový list přiblížil proměny názvů ulic v našem městě.

### **Hrady a zámky na Frýdecko-Místecku**

Na okrese Frýdek-Místek je historicky doloženo 74 šlechtických sídel – drobných středověkých opevnění, hrádků, tvrzí, hradů a zámků. Jak vznikl hukvaldský hrad, Štandl a Friedeberg – Lipina, na pohraničním hrádku na Bílé, zámky v Paskově a Staré Vsi nad Ondřejnicí, Hrádky ve Frýdlantu nad Ostravicí, jablunkovské šance a další. Bylo doplněno video a data projekcí, ukázkami archeologických nálezů.

### **Veselé Vánoce přeje Ježíšek**

Oslavu Vánoc si dnes nedovedeme představit bez ozdobeného a nasvíceného stromečku

a hromady dárků. Vánoce v minulosti vypadaly zcela jinak, než jak vypadají dnes. Také dárky se v běžných domácnostech dávaly jenom skromné a většinou praktické. Přibliženo bylo vánoční čas v dobách minulých. Bylo doplněno promítáním a výukovým listem, do školy jsme přivezli také řadu historických předmětů.

### **Výtvarný Frýdek-Místek, výtvarné Pobeskydí**

Plastiky Pilnost a Spořivost raškovického rodáka Františka Skotnici na nás shlížejí s fasády někdejší místecké radnice, bývalou záložnu zdobí plastiky Franty Úprky, na sídlišti Riviéra chátrá výtvarný objekt Miroslava Rybičky, ve výškovém domě u někdejšího Krymu žil krajinář Bedřich Holáček, proč dnes nikdo nekupuje obrazy uznávané Elišky Servátkové, zapomenutý Karel Siříněk maloval frýdeckou synagogu... V rámci výukového programu se žáci seznámili i s tvorbou dalších významných výtvarníků z našeho regionu, např. Ferdišem Dušou, Janem Václavem Sládkem, Janem Hrnčárkem, Josefem Masopustem, Vilémem Kamenickým, Otto Fuskem, Josefem Langem a dalšími.

### **Teče voda, teče...**

Příběhy beskydských potůčků, potoků, říček a řek. Jak lidé dříve využívali energii tekoucí vody ke splavování dřeva, pohonu mlýnů, pil a hamrů. Dochované vodní technické památky v našem regionu. Peřeje a meandry na vodních tocích, ochrana před velkými vodami – ochranné hráze, malé a velké beskydské vodní nádrže, jak se bráníme znečištění vodních toků.

### **Ekologie pro každý den**

Začněme se chovat ekologicky – naše planeta není na jedno použití! Ekologické myšlení je zadarmo – hlavním nepřítelem přírody je líný, konzumně uvažující člověk. Co všechno jsou lidé schopni vysypat do lesa, jak nakoupit, abychom museli vyhodit co nejméně, co se stane se starým autem, kam jde příspěvek na ekologickou likvidaci starých domácích spotřebičů, naučte se třídit odpad.

### **Zlatý pták a jiné příběhy**

Regionální pohádky, jejich sběratelé a vypravěči, pohádkové motivy v tvorbě regionálních výtvarníků. Bylo doplněno ukázkami pohádkových knížek a ilustrací. Přinesli jsme do školy i dříve populární sešity „Pírka ptáka ohniváka“. Žáci si zkusili sami vymyslet nějakou pohádku a ostatním ji povyprávět.

### **Pověsti z Frýdku a Místku**

Jak tyto příběhy vznikaly, jak se liší jednotlivé formy lidové prózy, o lidových vypravěčích z našeho kraje, ukázky dialektu. Vybrat bylo možné ze 178 příběhů z Frýdku-Místku a jeho blízkého okolí.

### **Beskydské pověsti**

Za dávných časů před očima prostých lidí, kteří žili v Beskydech i Pobeskydí, defilovaly desítky druhů různých místních strašidel, tehdy ještě za noci po obloze létali ohniví draci, na mezích hořelo zlato zakletých pokladů a zbojníci zcela svobodně chodili po horách.

- **Lekce v terénu - vycházky**

### **Pojďte s námi prozkoumat jarní přírodu!**

Muzejní lekci „Pojďte s námi prozkoumat jarní přírodu!“ provozuje přírodovědný úsek Muzea Beskyd již sedmým rokem. Jedná se o vycházku určenou pro základní školy. I letos jsme se s

Žáky vypravili prozkoumat jarní přírodu Frýdeckého lesa. Přimo v terénu žáci objevovali jednotlivé složky lesního ekosystému, určovali stromy a byliny, seznámili se s významem lesa i jeho živočišnými obyvateli. Akce se zúčastnilo 13 tříd z frýdeckých škol – celkem 240 žáků a 21 pedagogů.

### **Podzimní vycházka kolem řeky**

V letošním roce připravilo přírodovědné oddělení muzea novou vycházku pro základní školy s názvem „Podzimní vycházka kolem řeky“. Jedná se o přírodovědnou exkurzi kolem řeky Morávky a Ostravice ve Frýdku-Místku zaměřenou na význam řek a vody obecně, na jejich faunu a rostliny rostoucí na březích. Žáci získali povědomí o štěrkových náplavech, rybích přechodech, přirozených a regulovaných říčních korytech a podobně. Akce se zúčastnilo 7 tříd z frýdeckých škol – celkem 139 žáků a 11 pedagogů. Z toho 16 dětí a 3 pedagogové ze ŽS a MŠ Naděje určené pro žáky se speciálními potřebami ve vzdělávání.

## **Studijní výstavy**

- **Lektoři připravili 17 studijních výstav (učebna, Zelený dům, sklepení zámku) ve kterých probíhaly lekce pro školy**

### **Muzejní učebna a sklepení zámku:**

Pod mlynářskou čapkou – únor – červen 2018

Heroldovi učedníci umění erbovního – květen – říjen 2018

Adventní a vánoční bytosti – listopad – prosinec 2018

30. 11. 2017 – 28. 1. 2018, výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě

Vánoční pozdravy a novoročenky

Výstava vánočních pohledů, novoročních přání a PF, betlémy a další.

1. 2. – 22. 2. 2018, výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě

Fiat – od neúspěchu k úspěchu

Výstava modelů automobilů, dobových fotografií, katalogů a odborné literatury, doplněná o fotografie z veteránských srazů.

26. 2. – 29. 3. 2018, výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě

Ačkoli je zima, my máme teplo...

Jak lidé dříve rozdělávali oheň, vařili, svítili a vytápěli svoje obydlí – litinová kamínka, sporák, lihová, plynová a elektrická topidla, jak se topilo dřívím, dřevěným uhlím, kamenným uhlím a také křesadla a různé historické zapalovače k rozdělávání ohně. Pily a sekery ke zpracování dřeva.

1. 3. 2018 – výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě

Za volantem i za kamerou nadšenci...

Malá studijní výstava ke komponovanému pořadu, věnovanému automobilům ve Frýdku-Místku, v Beskydech a Pobeskydí (fotografie, trofeje, medaile, modely aut a motocyklů).

8. 3. 2018 – výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě  
Město Šenov 1305 – 1998 – 2018  
Malá výstava odborné literatury, publikací a fotografií.

1. 4. – 29. 4. 2018 – výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě  
Veselé Velikonoce

Výstava několika set historických velikonočních pozdravů z let 1900-1948, malovaných perníků, vajíček a pomlázek. Doprovodná prezentace (1. 4. 2018) přiblížila regionální zvyky, obyčeje a pověsti, které se váží k období Velikonoc. Školy

31. 3. – 8. 4. 2018 – kaple sv. Ondřeje na hradě Hukvaldy  
Velikonoční výstava

Výstava přibližující regionální zvyky, obyčeje a pověsti, které se váží k období Velikonoc, zejména k Velikonočnímu triduu – Zelenému čtvrtku, Velkému pátku, Bílé sobotě, Velikonoční noci a „prvnímu dni po sobotě“ – Hodu Božímu velikonočnímu. V neděli 1. 4. 2018 dopoledne doprovodná přednáška.

12. 4. 2018 – výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě

Trabant – duroplastový zázrak

Studijní výstava (kronika automotoklubu Trabant, modely Trabantů, fotografie, doprovodné promítání).

26. 4. 2018 – výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě

Beskydy na starých fotografiích a pohlednicích

Vystavena alba s historickými pohlednicemi a jednotlivé fotografie, dobové publikace a průvodci, staré turistické mapy.

17. 5. 2018 – výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě

Frýdecké a místecké památky

Malá studijní výstava historických záběrů a dobových pohlednic z Frýdku-Místku.

11. 10. 2018 – výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě

60 let Fiat klubů v České republice

Malá studijní výstava k historii klubové činnosti v České republice, modely automobilů, historické fotografie a dokumenty, poháry a trofeje.

18. 10. 2018 – výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě

Frýdek-Místek – továrny, živnosti a obchody, které odvál čas

Malá studijní výstava dobových fotografií, dokumentů a reklam z doby před rokem 1989.

19. – 21. 10. 2018 – výstavní sál v hospodě U Čendy v Hodoňovicích

630 let Hodoňovic, 100 let republiky

Výstava dokumentů a předmětů k historii Hodoňovic, Kunčiček a Bašky. Zahájení výstavy, doprovodná přednáška.

10. – 20. 9., znovu 25. 10. 2018 – výstavní a přednáškový sál v Zeleném domě

Československá republika – 100 let

Významné události ve Frýdku-Místku v letech 1918-2018, např. provolání vzniku republiky na Albrechtově náměstí, návštěvy prezidentů ve Frýdku-Místku, pamětní listy, medaile, foto demolice Čajánkových kasáren, demolice synagogy, jízdní kolo Zbrojovka Brno, události roku 1968 a další předměty a historické dokumenty.

30. 10. – 16. 11. 2018 (původně měla trvat do 30. 11. 2018), přednáškový a výstavní sál v Zeleném domě

Kolem dokola na kole

Studijní výstava – panely s fotografiemi historických kol, různých dobových akcí, reklamami, apod. Dále historická jízdní kola (Griffon z Tour de France 1939, Avion Cycles z letiště Praha-Kbely, kola Baťa, Zbrojovka Brno, Ogar, první závodnička Favorit z roku 1953, Eska Sprint 1955, silniční závodnička Favorit F1 Special) a různé součástky a odborná literatura.

6. 12. 2018 – přednáškový sál v Zeleném domě

Výtvarný Frýdek-Místek, výtvarné Pobeskydí

Malá improvizovaná výstava grafických listů, novoročenek a obrázků z tvorby F. Duši, E. Servátkové, O. Fuska, K. Lepíka, J. Homolky, K. Siřínka, J. Langa, H. Vojtěchovské, J. Parmy, K. Richtera, J. Olšáka a dalších.

13. 12. 2018 – přednáškový sál v Zeleném domě

Je to chůze po Beskydech...

Studijní výstavou dobových pohlednic, průvodců, map, pamětních listů, apod.

26. 11. 2018 – 4. 1. 2019, přednáškový a výstavní sál v Zeleném domě na Zámecké ulici

Vánoční pozdrav z časů pradědečka a prababičky

Unikátní nejstarší vánoční a novoroční pozdravy z let 1890-1925 (246 kusů), doplněno historickými ozdobami, betlémem, historickou nadílkou, historickými formičkami na cukroví, recepty, atd. Výukový list k vánočním obyčejům, recepty.

### C. Senioregymnázium a Senioreklub

V rámci školního plánu přednášek pro účastníky bylo uskutečněno celkem 52 přednášek pro skupiny Senioregymnázia a Senioreklubu s účastí 1601 posluchačů.

Každý školní rok je ukončen maturitní zkouškou a následným předáním absolventských listů.

Pro posluchače Senioregymnázia a Senioreklubu byly připraveny zájmové kurzy a speciální přednášky – kurz „Korálkování“ s paní Olgou Krkoškovou, kurz „Heroldovi učedníci“ s Mgr. Markem Weissbrodem, přednáška „Gemmoterapie“ v Rytířském sále s Mgr. Podhornou.

Jazykové kurzy: kurz anglického s Mgr. Miroslavou Sabovčíkovou a kurz španělského jazyka s MSc. Bc. Karin Kuřecovou s celkovou účastí 1009 posluchačů.

#### • Program přednášek kalendářního roku 2018

18. 01. 2018	Na Nový rok o slepičí krok...	Mgr. Polášek
18. 01. 2018	Na Nový rok o slepičí krok...	Mgr. Polášek
18. 01. 2018	Na Nový rok o slepičí krok...	Mgr. Polášek
18. 01. 2018	Na Nový rok o slepičí krok...	Mgr. Polášek
01. 02. 2018	Příroda v zimě.	Mgr. Janová
08. 02. 2018	Příroda v zimě.	Mgr. Janová
15. 02. 2018	Náboženské chrámy Jihovýchodní Asie.	Mgr. Mokrá
20. 02. 2018	Základy genetiky a novinky z genetiky.	Ing. Šteffek



22. 02. 2018	Náboženské chrámy Jihovýchodní Asie.	Mgr. Mokrá
27. 02. 2018	Základy genetiky a novinky z genetiky.	Ing. Šteffek
01. 03. 2018	Základy genetiky a novinky z genetiky.	Ing. Šteffek
08. 03. 2018	Základy genetiky a novinky z genetiky.	Ing. Šteffek
15. 03. 2018	O železářské tradici v Pobeskydí.	Mgr. Juřák
20. 03. 2018	O železářské tradici v Pobeskydí.	Mgr. Juřák
22. 03. 2018	Bionomie a etologie štírů.	D. Hoferek
27. 03. 2018	O železářské tradici v Pobeskydí.	Mgr. Juřák
29. 03. 2018	Bionomie a etologie štírů.	D. Hoferek
05. 04. 2018	O železářské tradici v Pobeskydí.	Mgr. Juřák
12. 04. 2018	Viktoriánská svatba a Anglie dnes.	Mgr. Mrázková
17. 04. 2018	Viktoriánská svatba a Anglie dnes.	Mgr. Mrázková
19. 04. 2018	Viktoriánská svatba a Anglie dnes.	Mgr. Mrázková
24. 04. 2018	Viktoriánská svatba a Anglie dnes.	Mgr. Mrázková
26. 04. 2018	Masožravé rostliny.	RNDr. Tkáčiková
03. 05. 2018	Masožravé rostliny.	RNDr. Tkáčiková
10. 05. 2018	Psychologie komunikační dovednosti.	Mgr. Mokrá
17. 05. 2018	Psychologie komunikační dovednosti.	Mgr. Mokrá
22. 05. 2018	Masožravé rostliny.	RNDr. Tkáčiková
24. 05. 2018	Hrady a zámky Ostravska	Mgr. Weissbrod
29. 05. 2018	Masožravé rostliny.	RNDr. Tkáčiková
31. 05. 2018	Hrady a zámky Ostravska	Mgr. Weissbrod
18. 09. 2018	Historie frýdeckého zámku.	Mgr. Weissbrod
20. 09. 2018	Historie frýdeckého zámku.	Mgr. Weissbrod
25. 09. 2018	Historie frýdeckého zámku.	Mgr. Weissbrod
27. 09. 2018	Historie frýdeckého zámku.	Mgr. Weissbrod
04. 10. 2018	Naši denní motýli.	Mgr. Garbová
11. 10. 2018	Naši denní motýli.	Mgr. Garbová
18. 10. 2018	Svatební tradice napříč světem.	Mgr. Jurčíková
23. 10. 2018	100. výročí vzniku Československé republiky.	Mgr. Peková
25. 10. 2018	100. výročí vzniku Československé republiky.	Mgr. Peková
30. 10. 2018	100. výročí vzniku Československé republiky.	Mgr. Peková
01. 11. 2018	100. výročí vzniku Československé republiky.	Mgr. Peková
08. 11. 2018	Svatební tradice napříč světem.	Mgr. Jurčíková
15. 11. 2018	Barevný svět.	Mgr. Valoušková
20. 11. 2018	Svatební tradice napříč světem.	Mgr. Jurčíková
22. 11. 2018	Barevný svět.	Mgr. Valoušková
27. 11. 2018	Svatební tradice napříč světem.	Mgr. Jurčíková
29. 11. 2018	Románský sloh.	Mgr. Weissbrod
04. 12. 2018	O hradu Hukvaldy.	Mgr. Juřák
06. 12. 2018	O hradu Hukvaldy.	Mgr. Juřák
11. 12. 2018	O hradu Hukvaldy.	Mgr. Juřák
13. 12. 2018	O hradu Hukvaldy.	Mgr. Juřák
20. 12. 2018	Románský sloh.	Mgr. Weissbrod

## **ORGANIZACE AKCÍ NEMUZEJNÍHO CHARAKTERU**

### **Noc s Andersenem**

**24. 3. 2018**

V rámci programu pro děti a školy jsme zpracovali příběh klasické české pohádky Josefa Čapka O pejskovi a kočičce.

### **Mezinárodní den muzeí ICOM**

**18. 5. 2018**

Výstavy a expozice byly návštěvníkům otevřeny zdarma s komentovanými prohlídkami včetně památníku laureáta Nobelovy ceny za literaturu Ondry Łysohorského.

### **Frýdek-Místek na kole**

**19. 5. 2018**

Akce pořádána Beskydským informačním centrem u přehrady Olešná, pro kterou jsme připravili panelovou výstavu o historii cyklistiky a vystavili exponáty kol ze sbírek muzea s názvem Od draissiny k bicyklu.

### **Noc muzeí na frýdeckém zámku**

**25. 5. 2018**

Návštěvníci mohli na zámek zavítat v neobvyklou hodinu, každoročně je akce spojena i s Nocí kostelů.

### **Pohádkové vysvědčení**

**29. 6. 2018**

Pro malé školáky byla připravena akce, která je provedla historií zavedení povinné školní s pohádkou o princí Nicneuměl.

### **IX. Beskydské rekordy**

**18. 8. 2018**

Akce, na které jsme opět spolupracovali s Beskydským informačním centrem, zaměřena na tradiční gastronomii kraje a ražbu mincí, k akci jsme připravili panelovou výstavu k historii peněžnictví v podzámeckém parku ve Frýdku.

### **Dny evropského dědictví**

**9. 9. 2018**

Návštěvníci mohli výstavy a expozice navštívit zdarma.

### **Večerní prohlídka zámku při svíčkách**

**19. 10. 2018**

Tradiční akce pro rodiny s dětmi byla zároveň připomínkou výročí 100 let založení Československé republiky a historických událostí na frýdeckém zámku, které změnily jeho osud a vývoj interiérů pro 20. století.

### **Mezinárodní festival outdoorových filmů**

**2. - 4. 11. 2019**

Rytířský sál frýdeckého zámku se stal jedním z promítacích míst festivalu outdoorových filmů z celého světa.

### **Poutní mše svatá**

**4. 12. 2018**

Poutní mše svatá v Zámecké kapli sv. Barbory, mši každoročně organizujeme ve spolupráci s farností Frýdek.

### **Adventní odpoledne s dětmi s Dětského domova Frýdek-Místek**

**8. 12. 2018**

Akce zaměřena na děti s dětského domova, tvůrčí dílny v Zámeckém klubu a komentované prohlídky výstav a expozic zámku.

### **Svatoštěpánské odpoledne**

**26. 12. 2018**

Zámek nalákal stovky návštěvníků na vánoční atmosféru v Zámeckém okruhu Z Frýdku do celého světa. Příběhy rodiny Landsbergerů a výstava Barevný svět.

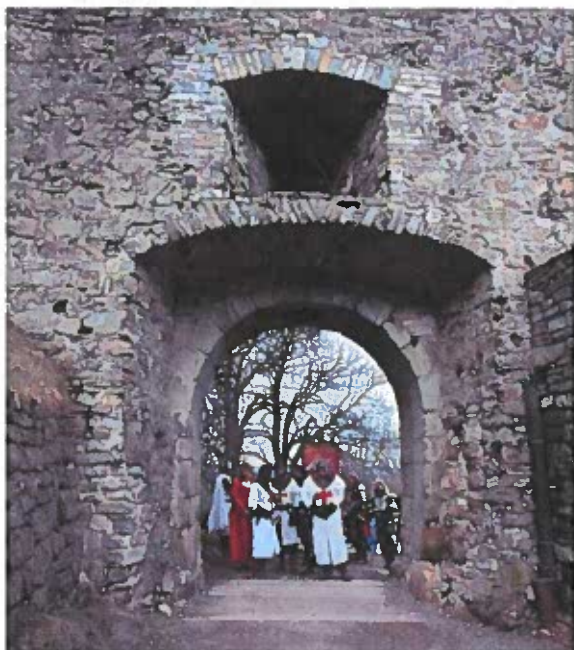


## Hrad Hukvaldy

V následujícím přehledu jsou uvedeny jednotlivé kulturně společenské akce a jejich stručná anotace.

### Slavnostní otevření hradu, 31. 3. 2018

Slavnostní zahájení sezóny roku 2018 se uskutečnilo za doprovodu šermířů a rytířů, kteří vystoupili v rámci celodenního programu. Programu se zúčastnily skupiny: VALMONT -



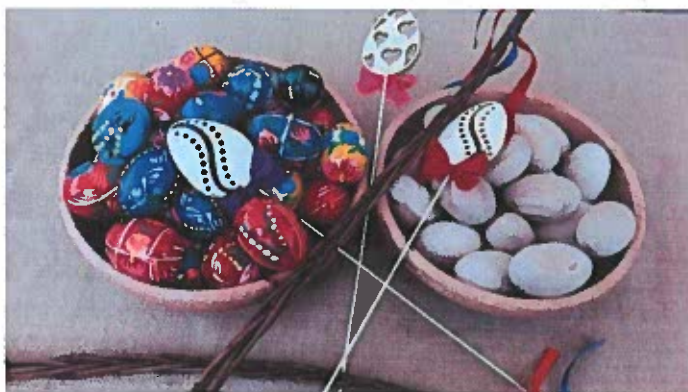
Skupina historického a scénického šermu z Valašského Království, MARKUS M - Skupina historického šermu z Přerova, CONDUCTI - Skupina historického šermu a LOUTKOVÝ SVĚT – Divadlo z Ostravy. Návštěvníci měli možnost shlédnout ukázky šermířských soubojů, rytířské příběhy z období gotiky a vystoupení loutkového divadla. Hlavní část programu – Slavnostní průvod, putoval hradem od I. brány až ke kapli sv. Ondřeje, kde se shromáždili účinkující, zástupci hradu a samotní návštěvníci. Návštěvníci byli během slavnostního předávání klíče obeznámeni s chystanými novinkami pro sezónu roku 2018, v podobě stavebních oprav a také v otázce programové nabídky kulturně společenských akcí. Poté se uskutečnil slavnostní rytířský turnaj. Součástí akce bylo také gotické ležení,

kde měli návštěvníci možnosti si vyzkoušet a potěžit zbraně nebo zbroj, popř. se dozvědět různé zajímavosti.

### Velikonoční jarmark, 1. 4. 2018

Kulturně společenská akce „Velikonoční jarmark“ se uskutečnila v neděli 1. dubna 2018. Vystoupily skupiny: BERENDAL – Skupina historického šermu a tance z Otrokovic, SOLUTUS – Skupina historického šermu ze Zlína a

STUDIO BEZ KLIKY - Výtvarná a divadelní společnost z Helfštýna. Součástí celodenního programu byla šermířská vystoupení, divadelní představení a velikonoční dílny. Obzvláště řemeslné dílny (Studio bez Kliky), sklidily velký úspěch, návštěvníci si osobně vyzkoušeli knihtisk, mletí pohanky, ražbu mincí nebo pražení kávy. Dále byly k vidění ukázky pletení velikonočních pomlázek, plstění, zdobení kraslic a další.



## Hradní slet čarodějnic, 28. 4. 2018

Tradiční akce u příležitosti pálení čarodějnic, se uskutečnila v termínu 28. 4. 2018 v areálu hradu Hukvaldy. Vystoupily skupiny - VALMONT (skupina historického šermu z Valašského Království) a ALLEGROS (skupina scénického šermu ze Štramberka). Návštěvníci měli možnost shlédnout šermířské pohádky, pověsti a souboje pro děti i dospělé. Součástí programu byly také herní a soutěžní disciplíny, které měly velice kladné ohlasy. Samotných soutěží se zúčastnili jak dospělí, tak i samotné děti. Soutěže byly nápadité, zábavné a tematické – např. hod žáby do kotle, lovení žáby z kouzelného pytle, slalom na koštěti, skok v pytlích a další. Proběhla také soutěž o NEJ čarodějnici, které se zúčastnilo téměř 100 čarodějnic v kostýmu všech věkových kategorií – odměněny byly čarodějnice, které se umístily na prvních pěti místech. Čarodějnice, která zvítězila a umístila se na 1. místě, získala privilegium – zapálit loučí hradní vatru s figurínou čarodějnice. Součástí akce bylo také vojenské ležení s ukázkami zbraní a zbroje.



## Putování po stezkách hradu hukvaldského aneb s průvodci do temnoty středověku, 12. 5. 2018

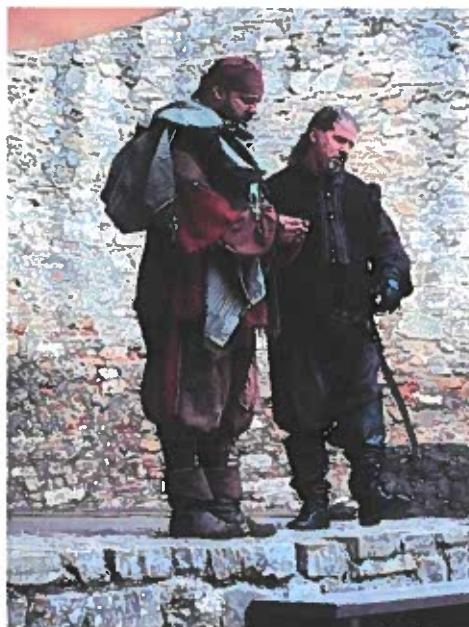


Dne 12. května 2018 proběhla kulturně společenská akce, která byla mimořádně zařazena do programové nabídky. Návštěvníci měli možnost dozvědět se zajímavosti o způsobu středověkého života. K vidění byly ukázky středověkých zbraní, návštěvníci si mohli osobně vyzkoušet lukostřelbu nebo také středověké tance. Program byl komponován převážně slovem mluveným, které bylo doprovázeno názornými ukázkami zbraní, techniky boje a další. Zahájení akce započalo představením jednotlivých účinkujících a mluveným slovem o historii středověkých zbraní. Zahájení, jakožto celá akce, proběhlo v prostoru II. hradního nádvoří, naproti kaple sv. Ondřeje. Vystoupila skupina Růže Draka, která mimo jiné vytvořila také dobové zázemí, součástí byla ukázka stolování, ukázka vojenské zbroje a další. V průběhu celého dne probíhaly pravidelně každou hodinu různé

ukázky a návštěvníci měli možnost získat informace k tématům, týkajících se středověku, která je zajímala.

### **Mezinárodní den muzeí, 19. 5. 2018**

Kulturně společenská akce se uskutečnila v sobotu 19. 5. 2018. V rámci celodenního programu vystoupilo Divadlo Bez Střechy v sekci čtyř představení s názvy - Dědictví, Comedia dell' morte a Židle. Herci bravurně ztvárnili témata z běžného života, na závěr každého představení zakomponovali poučení nebo lidové moudro. Jednotlivá představení byla humorně stylizována, návštěvníci se stávali také aktivní složkou vystoupení. Součástí představení byly dobové středověké kostýmy s autentickými rekvizitami z téhož období a živá hudba, která celé představení dokonale doprovodila. Dále měli návštěvníci možnost navštívit nově instalovanou výstavu „Šlechtická sídla Frýdecko-Místecka“. Výstava byla veřejnosti volně přístupná do 31. srpna 2018.



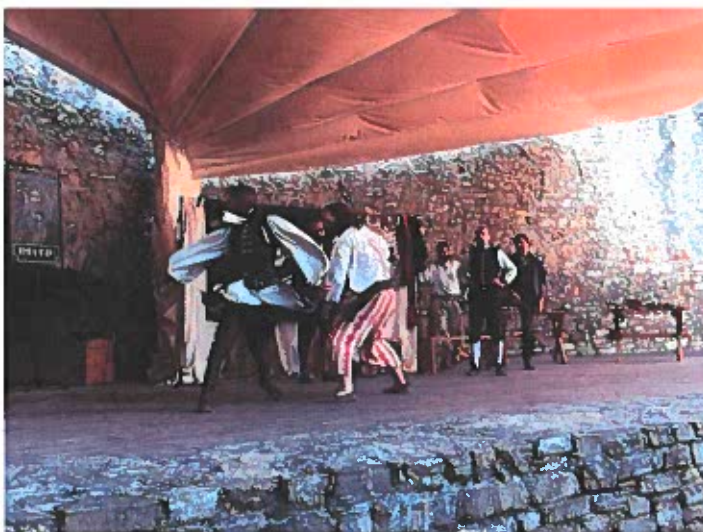
### **Pastuškové na hradě, 26. 5. 2018**

Kulturně společenská akce „Pastuškové na hradě“ se uskutečnila v termínu 26. 5. 2018. Návštěvníci měli možnost shlédnout ukázky pastevevství – k vidění byly ovečky, indiští běžci a pastevečtí psi. Návštěvníci na jednotlivé ukázky reagovali s velkým zaujetím, děti si zvířátka s oblibou hladila. Návštěvníci se také zapojovali do diskuzí, na účinkující se obraceli se zajímavými dotazy. Dále byly pro návštěvníky připraveny ukázky řemeslných oborů Střední odborné školy Frýdek-Místek, p. o. – kováři, dřevorubci, zahradníci, zemědělci a aranžéři. Součástí ukázek byl také prodej ručně vyráběných výrobků studentů SOŠ Frýdek-Místek, p. o. Velice oblíbená byla atrakce „Dojení krávy“, kde si mohli návštěvníci vyzkoušet, kolik mléka jsou schopni během jedné minuty nadojit na figuríně krávy. Mezi dřevorubci se také prezentovaly dívky, které ukázaly své dovednosti v ukázkách řezání motorovou pilou. Kováři předváděli výrobu kovaných předmětů. V hradní mottě pak probíhala vystoupení s ukázkami práva hrdelního a útrpného. Vystoupila Gotická katovna ORDÁL, která dokázala humorně a poučně ztvárnit takovéto temné téma z období středověku.



## Dětský den na hradě, 2. 6. 2018

Na hradě Hukvaldy jsme v sobotu 2. června 2018 oslavili Den dětí. Vytvořili jsme interaktivní herní a sportovní stanoviště pro děti i dospělé. V nabídce byly: „Rytířský turnaj“ – principem hry bylo shodit soupeře pomocí pěnové tyče z dřevěné špalvy; překážkový běh „Opičí dráhou“; skok v pytlicích; „Foukaná“ – principem hry bylo dofouknout míček za středovou čáru nebo sfouknout míček soupeře; „Hádej co“ – děti měly 30 sekund pozorovat předměty na stole, pak jsme jim zavázali oči a děti jmenovaly předměty, které si zapamatovaly; hod míčkem na visací kolíky a hod kroužkem na cíl; a zpoplatněné atrakce Střelba na terč. Součástí programu byl také dětský koutek s dílničkou a foto koutek, kde si návštěvníci mohli vypůjčit kostýmy a vyfotit se. Pro návštěvníky byly dále k dispozici také zpoplatněné dílničky na výrobu obrázků z písku. Zdarma si mohly nechat děti pomalovat tvář. Hlavní část programu bylo odpolední představení šermířského spolku Adorea s názvem „Ostrov pokladů“ na motivy knižní předlohy Ostrov Pokladů spisovatele Roberta Louise Stevensona. Celé představení trvalo hodinu, bylo velice nápadité a zábavné. Herci diváky perfektně vtáhli do děje. V napjatých chvílích se až tajil dech. Zařazen byl humor, poučení, akce, šerm, souboj, vše v dobovém kontextu. Za představení si herci vysloužili nádherný a dlouhý potlesk. Následoval kaskadérský workshop na téma „Kaskadéři ve filmu“.



## Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka, 8. 6. 2018

Sborový koncert se uskutečnil v hradní mottě v jeden z červnových podvečerů. Skladby pro mužské sbory mají své výsadní postavení a pražský Hlahol či brněnský Moravan se staly legendami. Tou největší a stále živou legendou je ale Pěvecké sdružení moravských učitelů, které jako jediný mužský sbor kontinuálně od svého založení interpretuje skladby Leoše Janáčka.



## Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka, 9. 6. 2018

Obliba hudebních nokturn se traduje již několik století. Líbezný tón hudby italského baroka s nádherně vyjímalými mezi zdmi středověkého hradu. Účinkovali: Olga Šroubková – housle, Barocco sempre giovane a Jiří Vejvoda – úvodní slovo.



## Janáčkův rodný kraj, 17. 6. 2018

Připomněli jsme si výroční devadesát let od úmrtí světoznámého hudebního skladatele Leoše Janáčka, hukvaldského rodáka, který měl samotný hrad Hukvaldy ve velké oblibě. Dokonce se traduje, že na hradě vznikala Janáčková stěžejní díla. Vystoupilo Studio Bez Kliky, které vytvořilo v rámci interaktivních řemeslných dílen program s názvem „Putování po stopách Leoše Janáčka“. Návštěvníci si mohli vyzkoušet dílnu na výrobu loutek s tematikou Lišky Bystroušky, kresbu dřívkem (tak jak to dělával Janáček v hukvaldské oboře), psaní na stroji s panem Rudolfem Těsnohlídkem, který na základě kreseb Stanislava Lolka (autor kreseb Lišky Bystroušky), vytvořil psaný text, který se stal podkladem pro vznik Loštické stezky. Dále si návštěvníci mohli nechat namalovat portrét, vyzkoušet si knihtisk, nebo si mohli vyslechnout přednášku o pražení kávy. Součástí dílen bylo také loutkové divadlo s tematikou Lišky Bystroušky. Dílny byly velice nápadité, kreativní a důmyslně propracovány. Děti se naprosto přirozenou formou, vlastní zkušeností, naučily základní informace o životě Leoše Janáčka. V rámci vědomostní soutěže, která se týkala jak jinak než života L. Janáčka, mohly děti získat věcné ceny s motivem Lišky Bystroušky. Hudební tvorbou provedla Lašská divadelní a koncertní společnost GIGULA, ve třech vstupech. V jednotlivých sekcích nás účinkující provedli Janáčkovou lidovou tvorbou, součástí hudební produkce byla také recitace z úryvků Janáčkových soukromých dopisů. Pan Zdeněk Krulíkovský provedl mimo jiné také průvodním slovem, kde přiblížil život Leoše Janáčka.



## Hukvaldská Svatojánská noc, 23. 6. 2018

Jednou z připravovaných novinek, v rámci programové nabídky pro rok 2018, byla také akce „Hukvaldská Svatojánská noc“. Celou akci jsme zahájili lampiónovým průvodem, který putoval hradem až k samotné Svatojánské vatře. Vatru jsme slavnostně zapálili Svatojánským ohněm, zazpívali písně a s dětmi si kolem ohně také zatancovali. Následovala astronomická beseda, která se vlivem nepříznivých povětrnostních podmínek uskutečnila v kapli sv. Ondřeje. Hlavní program večera pak byla noční ohňová show skupiny scénického šermu Allegros.



## Dravci přilétají, 14. 7. 2018

Tradiční akce „Dravci přilétají“, se rok od roku těší stále větší oblibě. Vystoupily skupiny: MARKUS M - Skupina historického šermu z Přerova, DIVADLO BEZ STŘECHY - Divadelní a šermířský spolek z Ostravy, SOKOLNÍK MONTI A SPOL. - Sokolníci z hradu Sovince a jejich kolegové a VALMONT - Skupina historického a scénického šermu z Valašského Království. Celodenní program byl pojat formou vystoupení jednotlivých skupin, které probíhaly pro celý den, na II. hradním nádvoří naproti kaple sv. Ondřeje. Návštěvníci měli možnost shlédnout ukázky dravců, přeletů, šermířských soubojů volných potyček a další. Krom jednotlivých vystoupení byly návštěvníkům k dispozici foto koutky s dravci a dobová vojenská ležení s ukázkami zbraní a zbroje. Celý program se těšil velké oblibě, návštěvníci se do jednotlivých vystoupení osobně zapojovali.



## Obléhání nedobytné pevnosti, 21. – 22. 7. 2018



Akce „Obléhání nedobytné pevnosti“ byla v pořadí II. ročník dvoudenního víkendového programu. Letošní ročník nabídl divákům bitvu o hrad Hukvaldy ve větším měřítku. Bitvy se zúčastnilo na 50 účinkujících a trvala více než hodinu. Bitva proběhla v sobotu i v neděli v hlavním programovém čase. Zasezena byla do období 30. leté války, kdy v roce 1623 napadly hrad polské jednotky. Po celý den probíhal nepřetržitý program, kde měli návštěvníci možnost shlédnout ukázky šermířských soubojů, rytířských pohádek, dozvěděli se informace o užívání jednotlivých zbraní, dále byl k vidění kejklíř, živá dobová hudba, loutkové divadlo a komentované řemeslné dílny. Program byl velice nápaditý a pestrý, diváci jej sledovali s velkým zaujetím a svým potleskem jej hodnotili nad míru pozitivně.

## Pravěká osada na Hukvaldech, 28. 7. 2018

Návštěvníci mohli v sobotu 28. července navštívit „Pravěkou osadu na hradě Hukvaldy“. Ve spolupráci s Archeologickým klubem studentů Slezské univerzity jsme připravili ukázky z každodenního života v období pravěku. Jednotlivá stanoviště byla tematicky rozdělená a velice precizně připravena. Návštěvníci mohli shlédnout - ukázky z pravěké kuchyně, včetně ochutnávek pravěkých pokrmů jako např. pšeničné placky, hrachovou kaši, kopřivovou polévku nebo maso; k vidění byly také ukázky zpracování tkanin – barvení látky, zpracování látek a předení; ukázky a výroba pravěkých idolů a božstev; výroba keramických nádob a jejich zdobení; pravěké hry pro malé i velké – keltské kostky, mlýnek, slovní hry a říkala, zpěv, tanec a hra na hudební nástroje; nebo také ukázky a výuka lukostřelby. Návštěvníci se interaktivně do jednotlivých ukázek sami zapojovali, vyzkoušeli si např. vyrobit dekoraci z keramiky, upravit vlnu, vyrobit amulet, lukostřelbu a další.



## Z pohádky do pohádky, 4. 8. 2018

Vytvořili jsme putovní výpravy „Z pohádky do pohádky“, které v doprovodu průvodce putovaly celým hradem. V rámci jedné výpravy bylo celkem pět zastavení, vždy u určité pohádky, kde návštěvníci shlédli úryvek z dané pohádky, a měli za úkol uhodnout její název, aby pak mohli ve své výpravě pokračovat. Ti nejšikovnější byli sladce odměněni. Repertoár pohádek byl následovný – Císařovy nové šaty, O Budulínkovi, O Červené Karkulce, Sněhurka a sedm trpaslíků a O perníkové chaloupce. V každé pohádce byli vždy tři herci, obvykle hlavní postavy příběhu. Průvodce pohádku vždy uvedl a na závěr dětem sdělil poučení, které z dané pohádky plyne. Tyto komentované výpravy se těšily velké oblibě, odehrávaly se vždy každou celou hodinu. Dále vystoupila dobová hudební skupina SUBULCUS s repertoárem písní historických českých, latinských a dalších. Návštěvníky také seznámili s dobovými nástroji, přiblížili jejich výrobu a užití.



## Probud' Šípkovou Růženku, 11. 8. 2018

Na hradě Hukvaldy byla téměř už celý sto let zakletá princezna, která spala v hradní věži. Putovní výpravy malých hrdinů měly za úkol spící Šípkovou Růženku probudit. Výpravy se odehrály vždy každou celou hodinu od 10:00 do 17:00 hodin. Děti měly za úkol cestou plnit záludné kvízy a odpovídat na vědomostní otázky, splněním daného úkolu mohla výprava pokračovat dále za princeznou. Na konci cesty čekala všechny odvážné dobrodruhy sladká odměna. Součástí programu bylo také celodenní vystoupení skupiny Burgmistři. Tato skupina se specializuje na zbraně a zbroj v období středověku. Návštěvníci měli možnost po celou dobu konání akce navštívit drobné ležení s ukázkami zbraní a zbroje, které si mohli potěžkat a vyzkoušet.



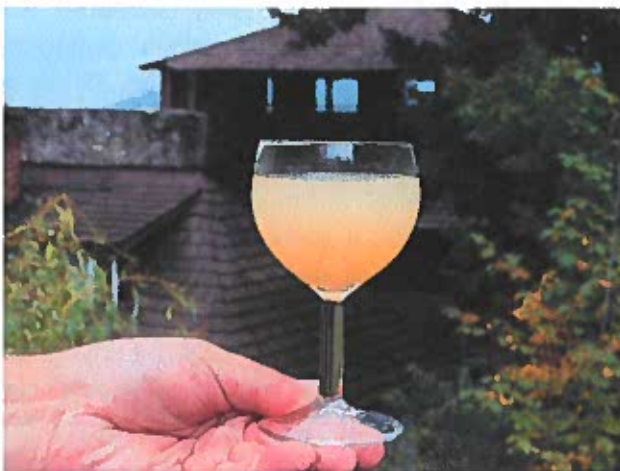
## Výročí k založení I. republiky, 1. 9. 2018

Celodenní program proběhl formou řemeslných a výtvarných dílen Studia Bez Kliky. Návštěvníci mohli navštívit - tiskařské a výtvarné dílny; lesní školku se zvířátky aneb kterak lze psát s klacíkem či ptačím perem; novinářské hrátky - jak se psala liška Bystrouška; liščí tiskařskou dílničku; malý fotografický ateliér; kinematografický kabinet - návštěvníci mohli shlédnout nebo si i nakreslit obrazy hradu Hukvaldy optikou prababičky fotoaparátů - camerou obscurou; prvorepublikovou tiskárnu Vojtěcha Preissiga - autora náborových letáků pro československé legie; prvorepublikovou káfirnu a pražírnu a prvorepublikovou literární kavárnu. Návštěvníci mohli také navštívit nově instalovanou výstavu „1918 – 100. výročí vzniku Československé republiky“, která trvala do 31. října 2018.



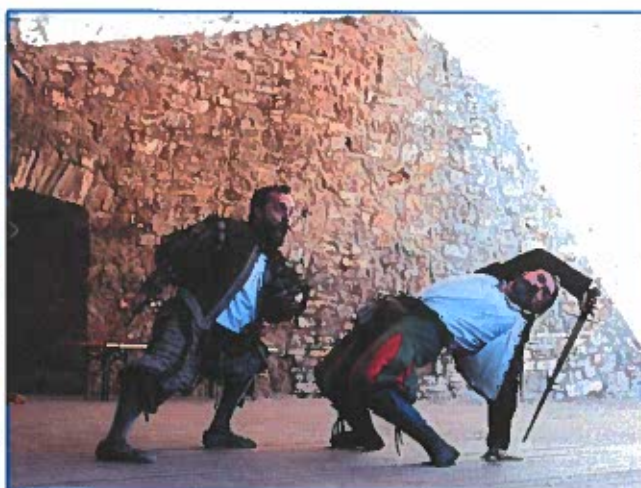
## Hukvaldské hradní vinobraní, 8. 9. 2018

V sobotu 8. 9. 2018 se uskutečnil II. ročník hradní slavností vína a burčáku. Celodenní program trval od 10:00 do 15:00 formou šesti vstupů SLTP Valašský Vojvoda. Součástí hudebního a tanečního vystoupení byl také taneční workshop, na kterém se návštěvníci mohli naučit tradiční lidové tance za doprovodu profesionálních tanečnicků. Návštěvníci se mohli také dozvědět zajímavé informace o lidových krojích, jejich způsobu užití a odlišnosti v rámci jednotlivých regionů. Dále vystoupil vinný sklep z Chvalkovic pana Zábojníka s besedou na téma „Moravské víno“, součástí byla také degustace jihomoravských vín a burčáku. Návštěvníci měli možnost zakoupení jak vín tak také burčáku převážně z Jižní Moravy, ale také zahraniční portugalská vína.



## Dny evropského dědictví, 9. 9. 2018

Křest knihy se uskutečnil v neděli 9. září 2018 za přítomnosti bezmála osmi set návštěvníků. Publikace „Hukvaldy a Budatín. Příběhy z hradů a podhradí moravsko-slovenského pomezí.“, byla jedním z cílů mezinárodní spolupráce v rámci projektu „Každá história si zaslúži svoj priestor“ financovaného v rámci operačního programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika. Hlavním cílem projektu byla sanace severovýchodní hradby a stabilizace východního nároží hradu Hukvaldy. Historie a opevnění hradů Hukvaldy a Budatín bylo popsáno v knize, kterou napsali odborní pracovníci Muzea Beskyd Frýdek-Místek a Povážského muzea v Žilině. Hrad Hukvaldy je jednou z největších hradních zřícenin v České republice. Návštěvníci si jej nyní mohou prohlédnout opravdu celý, byl splněn třetí cíl projektu - realizace dvou modelů hradu v měřítku 1:100. Návštěvníci hradní motto shlédli vystoupení skupiny Adorea – šermířů Olomouc a hudebně taneční vystoupení skupin Lucrezia Borgia a Anima. V průběhu dne proběhlo několik slosování o knihy, které se tak dostaly k novým čtenářům.



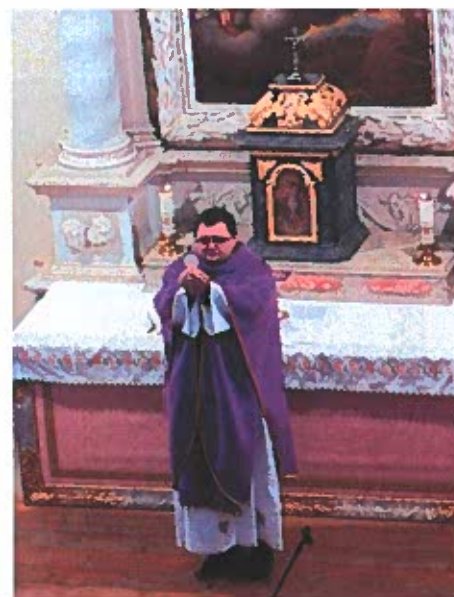
## **Strašidelný hrad Hukvaldy, 13. 10. 2018**

Programová nabídka byla rozšířena o mimořádně zařazenou akci „Strašidelný hrad Hukvaldy“, která se uskutečnila v sobotu 13. října 2018 v poněkud netradičním čase. Podvečerní zahájení akce proběhlo pohádkovým vystoupením „O Pepoušovi, aneb co v Mrazíkovi nebylo.“ a ukázkami soubojů. Se setměním byl otevřen „Strašidelný hrad“, kde měli návštěvníci možnost shlédnout temné bytosti z podsvětí, strašidla, duchy a další. K vidění byl například Drákula, Smrták s oběšencem, Mnich v černém, Černá paní, Zombie, Čarodějnice, Vřískot, Černokněžník, Mozkomor, Upíři, Krampus čerti a další. Večer vyvrcholil mystickou ohňovou a světelnou UV show. Účinkovala skupina scénického šermu Allegros ze Štramberku, skupina historického a scénického šermu Valmont z Valašského Království, skupina Histerky z Rožnova pod Radhoštěm a Krampus čerti z Frýdku-Místku. Akce se účastnili také členové Sboru dobrovolných hasičů Rychaltice. Akce proběhla za rekordní účasti bezmála čtyř tisíc návštěvníků, což je téměř dvojnásobek návštěvnosti loňského ročníku, který proběhl tradičně v čase letních prázdnin.



## **Ondřejská pout', 2. 12. 2018**

Tato tradiční akce přilákala odhadem 3.000 návštěvníků, a svou výši návštěvníků se řadí mezi jednu z nejnavštěvovanějších akcí na hradě Hukvaldy. Atraktivní prostřední hradního areálu každoročně mimořádně zpřístupňujeme veřejnosti, která má v tento den na hrad Hukvaldy volný vstup. Již tradičně jsme program zahájili Poutní mší v kapli sv. Ondřeje. Tuto slavnostní ceremonii hudebně doprovodila Dechová kapela z Fryčovic, která návštěvníků hrála ještě v průběhu celého dopoledne. Se svým vánočním pásmem adventní a lidové poesie koled "Vánoce, vánoce, skorem-li buděť" vystoupila Lašská divadelní a koncertní společnost Gigula. Letošní ročník Ondřejské pouti jsme obohatili vánoční výzdobou, vzhledem k první adventní neděli, která v termínu akce probíhala.



## PRÁCE S JEDNOTLIVÝMI CÍLOVÝMI SKUPINAMI

### Frydecký zámek a podzámčí

Připravujeme akce různého zaměření a charakteru pro laickou i odbornou veřejnost. V těchto programech se zaměřujeme žánrově spíše na dospělého návštěvníka a rodiny s dětmi.

Mezi vybrané akce, které mají největší oblibu patří Večerní prohlídka zámku, Muzejní noc, Noc s Andersenem nebo Beskydské rekordy, na kterých spolupracujeme s Informačním centrem Frýdek-Místek.

Pro školní skupiny připravujeme lekce, které probíhají ve výstavách, expozicích a muzejních učebnách, ale nedílnou součástí práce muzejních lektorů jsou lekce ve školách, které měly v loňském roce ještě větší návštěvnost.

Pro Seniors jsou připravovány přednášky, kurzy a programy v rámci Seniorgymnázia a Seniorsklubu, které naše muzeum organizuje již 26. rok.

### Hrad Hukvaldy

V rámci cílových skupin návštěvníků zaměřujeme programovou nabídku služeb a doplňkové služby širokospektrálně, tak abychom uspokojili co možná nejširší okruh klientů.

Zacílení se zaměřovalo především na rodiny s dětmi, děti – školní výlety, tábory ,na seniors a návštěvníky s handicapem:

Kategorie	Počet prodaných vstupenek
Rodiny s dětmi	16 638
Děti do 6 let	6 934
Děti 6 – 18 let	7 436
ZTP, ZTP/P	1 179
Senioři	3 632

Pro cílovou skupinu rodiny s dětmi jsme v průběhu celosezónní programové nabídky kulturně společenských akcí připravili téměř dvacet víkendových akcí, které byly různorodě tematicky zaměřené. Program akcí byl ve většině případů celodenní / nepřetržitý. Do nabídky jsme zařadili také několik celovečerních akcí, které se již několik let těší stále větší oblibě.

Děti všech věkových skupin mohly absolvovat speciální populárně-naučnou komentovanou prohlídku s průvodcem, zaměřenou především na interpretaci hukvaldských pověstí a historického výkladu doplněného o poučný popis běžného života na hradě. Mimo jiné jsme realizovali akci s názvem „Dětský den na hradě“. Děti měly v tento den volný vstup. Akci jsme pojali jako oslavu dětského dne, součástí doprovodného programu byly sportovní a herní disciplíny. Hlavní část programu bylo odpolední představení šermířského spolku Adorea

s názvem „Ostrov pokladů“ na motivy knižní předlohy Ostrov Pokladů spisovatele Roberta Louise Stevensona. V rámci spolupráce s příměstskými tábory jsme poskytli prostory hradní motty k secvičování hraného divadla. Děti si mimo jiné mohly vyzkoušet hrát své role před diváky, kterými se stali procházející návštěvníci areálu.

Pro cílovou skupinu seniorů jsme zvýhodnili běžné vstupné, na které nyní nově mohli dosáhnout senioři již od 65 let.

V rámci dlouhodobé spolupráce s Ostravsko-opavským biskupstvím jsme i v roce 2018 ponechali speciální službu pro držitele průkazu ZPT, ZPT/P. Lidé s handicapem, včetně doprovodu mohou vždy každou středu v měsíci vyjet vlastní osobním vozidlem až k samotnému hradu Hukvaldy. Touto službou se snažíme maximálně zpřístupnit areál hradu Hukvaldy.



## VÝSLEDKY ODBORNÉ ČINNOSTI

### **Dokumentace řezbářů v Pobeskydí**

Vyhledávání a studium literatury k řezbářství, vyhledávání informací o jednotlivých řezbářích, o akcích, které se na tento druh rukodělné výroby zaměřují, prohlubování znalostí a udržování kontaktů s řezbáři, kteří Beskydské trienále již obeslali v minulých ročnících - výstupem bude výstava Beskydské trienále řezbářů – 10. Ročník.

Zajišťuje: Mgr. Pavla Platošová

### **Langův betlém**

Zajišťování materiálů pro zjišťování vzniku a vývoje betléma rodiny Langů, který býval v období před 2. světovou válkou vystavovaný ve stopařské dílně Ludvíka Langa ve Frýdku pro veřejnost.

Zajišťuje: Mgr. Pavla Platošová

### **Doplňování Bibliografického slovníku osobností regionu**

Vedení a doplňování údajů lístkového katalogu. Slovník (založený počátkem 90. let 20. století) je stále doplňován, a to třeba jen poznámkami či aktualizacemi, nebo je vytvořen nový záznam o osobnosti (informace čerpány z médií, novin, odborných časopisů, internetu, nebo formou ústní). Ze slovníku je vytvářeno každoročně Kalendárium na daný rok.

Zajišťuje: PhDr. Kateřina Janášová

### **Kalendárium 2018**

Je vytvářeno na základě doplňování Bibliografického slovníku osobností regionu. Poté je využíváno k propagačním účelům (tvorbě programových nabídek atd.) a následně je přeposíláno na Magistrát statutárního města Frýdku-Místku na odbor kultury a současně je také uloženo do sbírky rukopisů Muzea Beskyd.

Zajišťuje: PhDr. Kateřina Janášová

### **Stopami Poláků**

Filozofická fakulta Ostravské univerzity ve spolupráci s odborem kulturního dědictví Ministerstva kultury a národního dědictví Polské republiky pořádá již několikátý ročník projektu Stopami Poláků; projekt si kládí v roce 2018 za cíl zjištění stavu polonik ve sbírkách muzeí v Moravskoslezském kraji; ve sbírkách jsou polonika nejvíce zastoupeny v podsbírkách numismatických; na základě rešerší jednotlivých muzeí se připravují podklady pro katalog, který bude zpracováván v následujícím roce.

Zajišťuje: Mgr. Slavěna Jurčíková

## **Projekt TAČR 2016-2020**

System predikčního modelování výskytu ohrožených druhů mechorostů a lišejníků pro aplikované využití v ochraně přírody, poskytnutí údajů a konzultací k ohroženým druhům mechorostů z oblasti Moravskoslezských Beskyd.

## **Biologická olympiáda**

Spolupráce na 52. ročníku okresního kola biologické olympiády pro základní školy, konaného v prostorách 5. ZŠ ve Frýdku-Místku. Jedná se o vědomostní soutěž pro žáky základních a středních škol se zájmem o biologii a ekologii. Tématem BO pro rok 2018 byl pohyb. Kromě zvládnutí vědomostního testu bylo součástí soutěže vypracování samostatného úkolu jako např. „Měření rychlosti pohybu bezobratlých živočichů“ nebo „Šíření rostlinných plodů a semen“. V neposlední řadě bylo úkolem žáků praktické poznávání přírodnin. ÚPV bylo pověřeno zasedáním v hodnotící komisi a přípravou přírodnin k praktickému určení.

Zajišťuje: Mgr. Kateřina Janová a Ing. Petra Juřáková

## **Ekologická olympiáda SŠ**

Ve dnech 19. a 20. dubna 2018 proběhlo v Hukvaldech dvoudenní krajské kolo ekologické olympiády, což je soutěž pro středoškolské studenty se zájmem o ekologické chování člověka, o přírodu a její ochranu. Krajské kolo v Moravskoslezském kraji pořádalo Muzeum Beskyd Frýdek-Místek a Středisko volného času Ostrava – Moravská Ostrava. Ve školním roce 2017/2018 proběhl už 23. ročník této soutěže, tentokrát na téma Dřeviny rostoucí mimo les. Soutěžící plnili úkoly v areálu ZŠ Hukvaldy, v hradní oboře i na hradě Hukvaldy. Součástí soutěže byla také odborná přednáška Památné stromy v Moravskoslezském kraji a ukázka arboristiky (stromolezectví) firmy Trebro.

Zajišťuje: RNDr. Jana Tkáčiková

## **Přednášky**

### **Historie lokality pod frýdeckým zámeckým kopcem a jeho spojitost s rodem Landsbergerů, 28. 4. 2018**

Místo konání: Faunapark, bývalé ředitelství Slezanu Frýdek-Místek

Přednášející: Mgr. et Mgr. Petr Juřák

přednáška v rámci Faunaparku o historii prostoru na Podhůří ve Frýdku (areál ředitelství Slezan), zabývala se historií místa nacházejícího se pod Zámeckým kopcem v bezprostřední blízkosti řeky Ostravice

## **Křest knihy Hukvaldy a Budatín. Příběhy z hradů a podhradí moravsko-slovenského pomezí, 9. 9. 2018**

Místo konání: Hrad Hukvaldy – Motta

Přednášející Mgr. et Mgr. Petr Juřák

účast na křtu knihy vzniklé v rámci projektu Každá história si zaslúži svoj priestor, spolupráce Žilinského samosprávného kraje a Moravskoslezského kraje v rámci operačního programu Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika; v rámci křtu knihy a její prezentace proběhly dvě odborné přednášky a besedy týkající se hradu Hukvaldy

## **Přednáška Makedonie – v mnohém zastavený čas**

Místo konání: Ostravská univerzita v Ostravě,

Přednášející: RNDr. Jana Tkáčiková

Cestovatelsko-botanická přednáška o výpravě na Balkán, do krajiny připomínající východní Moravu před 150–200 lety, kdy krajina byla maximálně odlesněná a probíhala pastva. Přiblíženy mechanismy, které zajišťují přežívání ohrožených druhů v krajině pod vlivem silné disturbance.

## **Výzkumná činnost**

### **Průzkum fauny údolí řeky Ostravice ve spolupráci s Muzeem Těšínska – 4. etapa**

Ve spolupráci s Muzeem Těšínska proběhl průzkum části údolí řeky Ostravice v úseku od vodní nádrže Šance po Frýdlant nad Ostravicí – Nová Dědina. Během 9 pochůzek bylo zaznamenáno přes 70 druhů obratlovců nebo jejich pobytových znaků. Mezi zajímavější nálezy patří výskyt bobra evropského (*Castor fiber*) nebo vydry říční (*Lutra lutra*). Data budou dále zpracovávána. Průzkum provedla Mgr. Kateřina Janová.

### **Floristický průzkum údolí řeky Ostravice – 4. etapa**

Průzkum vegetace údolí řeky Ostravice v úseku od vodní nádrže Šance po Frýdlant nad Ostravicí - Nová Dědina. Během 7 pochůzek byly zaznamenány i některé zajímavější druhy, např. prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), orlíček obecný (*Aquilegia vulgaris*), devětsil Kablíkové (*Petasites kablikianus*) i některé nepůvodní druhy jako například kolotočník zdobný (*Telekia speciosa*) nebo netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*).

Sesbíraný materiál bude z části využit pro prezentaci při výstavách, některé položky budou zapsány do botanické podsbírky. Získaná data budou dále zpracována. Průzkum provedla Ing. Petra Juřáková.

## **Entomologický průzkum údolí Ostravice – 4. etapa**

Průzkum entomofauny s důrazem na řád Heteroptera v úseku od hráze přehrady Šance po PP Peřeje Ostravice. Během 6 terénních pochůzek byl sesbírán materiál hmyzu, který je již částečně zpreparován. K zajímavým nálezům patří některé mediteránní druhy v prostoru opuštěného objektu SÚ na pravém břehu Ostravice nebo relativně hojný výskyt chráněného strumičníka (*Osmylus fulvicephalus*). Materiál bude po kompletní preparaci determinován, dokladový materiál bude zařazen do sbírky MB a výsledky budou publikovány. Průzkum provedla RNDr. Magdalena Roháčová Ph.D.

## **Bryologický průzkum Černé Ostravice, Bílé Ostravice a Ostravice**

V roce 2018 probíhal bryologický průzkum na vybraných lokalitách v povodí Černé, Bílé Ostravice a Ostravice. Podrobněji byly zpracovány tři lokality: Paskov, tzv. Hutě (Staré Hamry) a Bílá. Z druhů vyžadujících pozornost (LC-att) byly zaznamenány: *Hypnum pallescens* (mech), *Ptilium crista-castrensis* (mech) a *Trichocolea tomentella* (jätrovka). Z druhů invazních: *Campylopus introflexus* (mech). Průzkum provedla RNDr. Jana Tkáčiková.

## **Entomologický průzkum v údolí potoka Jasení.**

V roce 2018 proběhl průzkum řádu Heteroptera na rašelinné louce v údolí potok Jasení. Lokalita byla zkoumána během celého vegetačního období, celkem 5 terénních sběrů. Materiál je částečně zpreparován a bude dále sbírkově a publikačně využit. Podle předběžných výsledků louka hostí typickou faunu podmáčených luk. Průzkum provedla RNDr. Magdalena Roháčová Ph.D.

## **Bryologický průzkum bazických lokalit v Podbeskydí**

V roce 2018 probíhal bryologický průzkum na vybraných bazických lokalitách v Podbeskydí. Podrobněji byly zpracovány čtyři lokality: Mosty u Jablunkova, skalky Skalice u Dobré, lesní pěnovecova prameniště v okolí vrchu Strážnice a Travertinová kaskáda v Metylovicích. Z druhů vyžadujících pozornost (LC-att) byly zaznamenány: *Chiloscyphus cuspidatus* (jätrovka), *Brachythecium campestre* (mech) a *Palustriella decipiens* (mech). Z druhů blízkých ohrožení (LR-nt) byly nalezeny: *Campylium stellatum* (mech) a *Scorpidium cossonii* (mech). Fytocenologicky byla zdokumentována lesní pěnovecova prameniště v okolí vrchu Strážnice a Travertinová kaskáda. Průzkum provedla RNDr. Jana Tkáčiková.

## **Beskydské houkání – monitoring sov, šplhavců a kurů**

Cílem monitorovací akce, které se zúčastnily Mgr. K. Janová a Mgr. T. Garbová bylo zmapovat výskyt sov, šplhavců a lesních kurů na území lesní správy Morávka v Ptačí oblasti Beskydy. Získané údaje budou Správou CHKO Beskydy využity jako podklad k ochraně ornitologicky nejohroženějších porostů, zejména při přípravě nového Lesního hospodářského

plánu, který se bude zpracovávat v roce 2021. Dále poslouží k hodnocení dosavadních ochrannářských opatření realizovaných v této oblasti a v neposlední řadě ke sledování početnosti jednotlivých ptačích druhů.

### **Zhodnocení stavu dřevin ve vztahu ke jmelí na pozemcích ve správě muzea**

Cílem bylo zhodnocení míry napadení dřevin parazitickým jmelím a celkové zhodnocení vitality dřevin. Posouzení bylo zpracováno pro areál zámeckého parku a v areálu hradu Hukvaldy. Úkol zahrnoval přípravu mapových podkladů, vlastní terénní šetření, fotodokumentaci a zpracování výsledků. Zaznamenávány byly druh dřeviny, výška stromu, míra poškození jmelím. Na plánu byly dřeviny lokalizovány. Data byla zpracována v soupisech podle míry poškození a zakreslena do map

## **Aktivní účast na konferencích, seminářích a workshopech**

**Příspěvek na mezinárodním setkání literátů:** Beskydská lavička 2018 (květen 2018 Frýdlant n. Ostraví) - Procházka s Bohumilem Pavlokem, uveřejněno ve sborníku Literárního klubu Frýdek-Místek, 2018, str. 44 – 47 (PhDr. Kateřina Janásová)

### **Workshop Luční a mokřadní Mechorosty (22. 11. 2018)**

V dopoledním a odpoledním cyklu proběhl v Zeleném domě čtvrtý praktický workshop zaměřený na mechorosty luk a mokřadů Moravskoslezských Beskyd. Připraveny byly živé snadno poznatelné druhy mechorostů. Účastníci z řad odborníků i laické veřejnosti měli možnost poslechnout si teorii při přednášce a dále si vytvořit vlastní srovnávací herbář se vzorky mechorostů. Připravena byla i výstavka asi 30 druhů živých mechorostů.

Workshop vedly: RNDr. Jana Tkáčiková (Muzeum Beskyd Frýdek-Místek) a RNDr. Svatava Kubešová (Moravské zemské muzeum v Brně).

**Bryo-Lichenologické DNY Broumovsko, Police nad Metují (29. 9. 2018)** Nálezy mechorostů v historických budovách. Formou přednášky byly prezentovány výsledky determinace mechorostů nalezených v historických budovách (renesanční strop, barokní podlaha). Přednášející: RNDr. Jana Tkáčiková

## **Expertní a poradenská činnost**

Zahrnuje přímou poradenskou činnost pro návštěvníky odborných poraden a také činnost spočívající v poskytování odborných konzultací a zprostředkování informací prostřednictvím

mailových dotazů. Rovněž jsou v průběhu celého roku poskytovány konzultace a materiál k bádání při osobních návštěvách badatelů (6 badatelů).

### **Botanická poradna**

Determinace rostlin 9 návštěvníkům poradny, zodpovězení emailových dotazů (determinace dle zaslaných fotografií rostlin – 6 druhů).

### **Bryologická poradna**



Determinace mechorostů cca 10 návštěvníkům poradny, část přinesených sběrů byla zpracována a zařazena do sbírky muzea. Zodpovězení na 12 mailových dotazů, determinace dvou zásilek vzorků zaslaných poštou.

### **Mykologická poradna**

Determinace nasbíraných druhů hub pro 93 návštěvníků poradny, zodpovídal také mailové a telefonické dotazy adresované na poradnu.

### **Ostatní poradenská činnost**

#### Ornitologický posudek

Vyjádření k záměru kácení dřezovce trojtrnného (*Gleditsia tricanthos* cv. *inermis*) v zámeckém parku ve Frýdku-Místku z hlediska ornitologického. Zpracovala Mgr. Kateřina Janová.

#### Entomologický posudek

Vyjádření k záměru kácení dřezovce trojtrnného (*Gleditsia tricanthos* cv. *inermis*) v zámeckém parku ve Frýdku-Místku z hlediska entomofauny. Zpracovala Mgr. Tereza Garbová.

## Projekt Pladias

Participace na celostátním botanickém projektu Pladias, konkrétně na editaci záznamů v databázi. Pladias (**P**lant **D**iversity **A**nalysis and **S**ynthesis Centre) je výzkumné centrum financované Grantovou agenturou České republiky v letech 2014–2018 v rámci programu na podporu excelence v základním výzkumu. Centrum sdružuje výzkumné kapacity zabývající se diverzitou flóry a vegetace z brněnské Masarykovy univerzity, Botanického ústavu AV ČR a Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Hlavními cíli centra je výzkum druhové, fylogenetické a funkční diverzity současných flór, příčin jejího vzniku, procesů utváření rostlinných společenstev a rostlinných invazí. Jako podpůrná infrastruktura pro tento výzkum byla vytvořena databáze kriticky revidovaných údajů o české flóře a vegetaci, která je veřejnosti přístupná [www.pladias.cz](http://www.pladias.cz). (Ing. Petra Juřáková).

## Aktivní členství

**Členství v pracovní komisi Krajského úřadu Moravskoslezského kraje pro zápis na Seznam nemateriálních statků Moravskoslezského kraje** (Mgr. Pavla Platošová).

**Členství v pracovní komisi Krajského úřadu Moravskoslezského kraje pro udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Moravskoslezského kraje** (Mgr. Pavla Platošová).

**Členství v poradním sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea Těšínska v Českém Těšíně** (Mgr. et Mgr. Petr Juřák).

**Členství v poradním sboru pro sbírkotvornou činnost Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm** (Mgr. Pavla Platošová).

**Členství v poradním sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea jižní Moravy ve Zlíně** (RNDr. Jana Tkáčiková).

**Místopředsednictví v redakční radě časopisu Acta Carpathica Occidentalis** (RNDr. Jana Tkáčiková).

**Členství v redakční radě časopisu Zprávy Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti** (RNDr. Jana Tkáčiková).

**Členství v redakční radě časopisu Zprávy vlastivědného muzea v Olomouci** (RNDr. Jana Tkáčiková)

**Členství v komisích Asociace muzeí a galerií ČR:**

Etnografická komise (Mgr. Pavla Platošová, Mgr. Kateřina Peková)

Numismatická komise (Mgr. et Mgr. Petr Juřák)

Komise regionální historie Moravy a Slezska (Mgr. et Mgr. Petr Juřák, Mgr. Slavěna Jurčíková, Mgr. Kateřina Peková, PhDr. Kateřina Janásová).



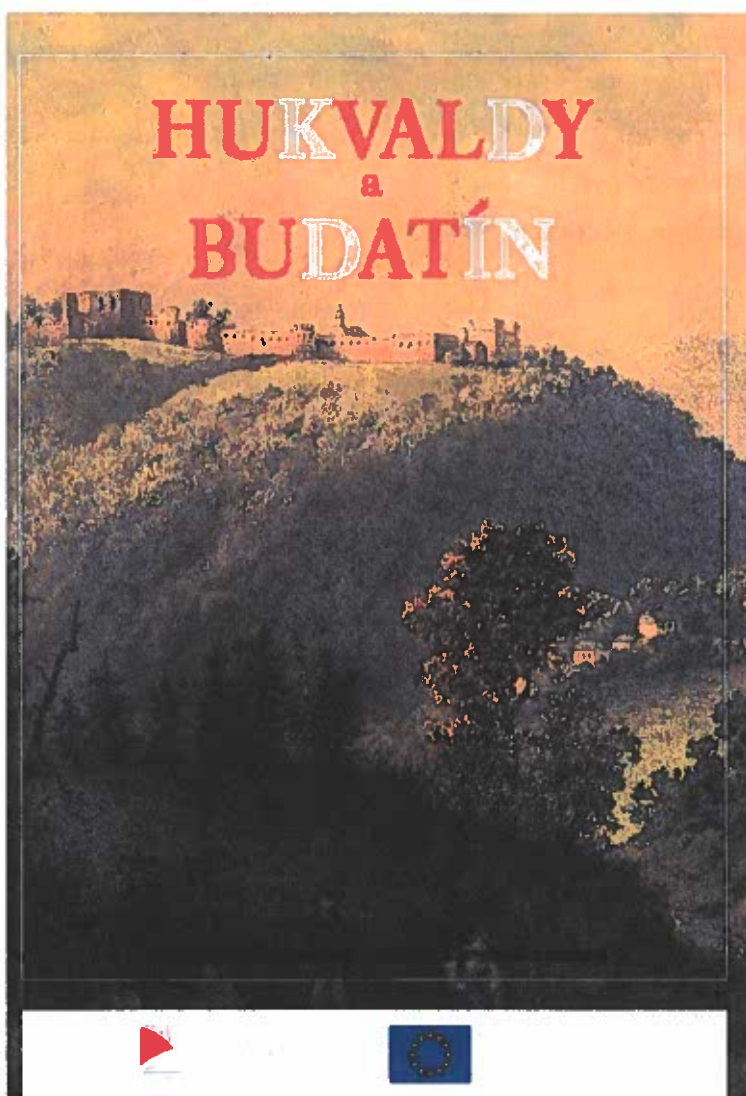


## PROPAGAČNÍ ČINNOST ORGANIZACE

### Publikační činnost

**Juřák, P. a kol. (2018): Hukvaldy a Budatín. Příběhy z hradů a podhradí moravsko-slovenského pomezí. Ostrava, Jena Šumperk 151 s.**

Redaktor a editor Mgr. et Mgr. Petr Juřák, autor kapitoly historie, RNDr. Magdalena Roháčová, PhD. (příroda), Mgr. Zuzana Staneková (Budatín)



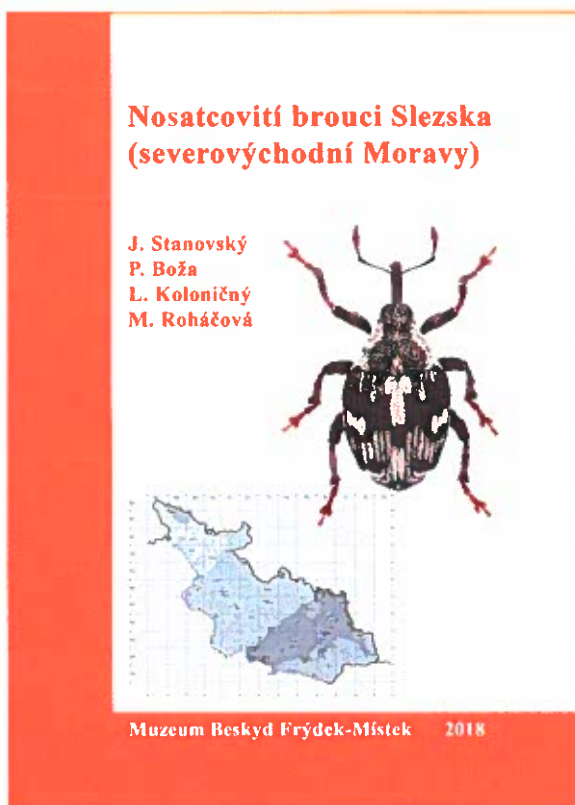
Reprezentativní monografie byla jedním z cílů mezinárodní spolupráce v rámci projektu „Každá história si zaslúži svoj priestor“ financovaného v rámci operačného programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika (spolupráce Moravskoslezského kraje a Žilinského samosprávného kraje).

## Kalendář Muzea Beskyd Frýdek-Místek 2019



Propagační kalendář na téma příroda Beskyd vznikl ve spolupráci Úseku přírodovědného a Úseku marketingu, programu a vnějších vztahů.

### Nosatcovití brouci Slezska (severovýchodní Moravy)



RNDr. Magdaléna Roháčová Ph.D.

ve spolupráci s externími odborníky připravila další monografickou publikaci, věnovanou tentokrát nosatcovitým broukům. Publikace je výsledkem rozsáhlého mnoholetého entomologického průzkumu na území severovýchodní Moravy. Zahrnuje nejenom data z muzejních i privátních sbírkových fondů, ale také publikovaná historická a současná data o výskytu nosatců daného území (téměř 700 zaznamenaných druhů). Monografie podává i stručnou ekologickou a bioindikační charakteristiku recentně zjištěných druhů včetně seznamu neakceptovaných druhů a informace o změně fauny nosatců ve Slezsku. Kniha je doplněna barevnou mapou zkoumaného území a CD s více než 16 000 faunistickými údaji.

## ACTA MUSEI BESKIDENSIS



Muzeum Beskyd  
Frýdek-Místek

Tom. 10  
2018

**Acta Musei Beskidensis** je recenzovaný odborný sborník uveřejňující dosud nepublikované práce přírodovědného zaměření a vychází 1x ročně. Sborník je zařazen v *Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR*. Relevantní články jsou zahrnovány do databáze *Zoological Records*.

Ročník 2018 zahrnuje příspěvky k fauně Cyrilky, květeně Vendryně a sousedních vsí, k plošticím přírodní památky Pod hájenkou Kyčera a hnízdní populaci husy velké na severovýchodní Moravě a ve Slezsku.

Náklad: 250 ks

  
MUZEUM BESKYD FRÝDEK-MÍSTEK

  
Ondřej Lysohorský

ZPRAVODAJ  
CENTRA ÓNDŘY LYSOHORSKÉHO

Vychází od roku 1993 ve dvou termínech (červen a prosinec).

Zpravodaj vychází z obsáhlé pozůstalosti Ondry Lysohorského, převážně z korespondence.

Do Zpravodaje jsou vybírány články o osobnostech, jejichž korespondence je součástí pozůstalosti Ondry Lysohorského. Číslo má téměř jednotnou strukturu: báseň Ondry Lysohorského, fotografie dané osobnosti, krátký životopis a ukázkou tvorby.

V roce 2018 byl Zpravodaj věnován Dominiku Drobišovi a Václavu Poláčkovi.

Tisk a grafická úprava: Muzeum Beskyd Frýdek-Místek.  
Náklad dle poptávky.

**V následujícím přehledu je uveden výčet dílčí publikační činnosti za celou organizaci:**

Dančák M. & **Tkáčiková J.** (2018): Výroční zpráva Moravskoslezské pobočky ČBS za rok 2017. – Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 7: 5–10.

Hradílek Z., Kučera J., Bradáčová J. & **Tkáčiková J.** (2018): Mechorosty okolí řeky Bečvy mezi obcemi Choryně a Špičky. – Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 7: 66–69.

Janová K. 2018: Hnízdní mapování 2014–2017. Závěrečná zpráva z výzkumného úkolu. – Ms., 13 pp. Depon. in: Muzeum Beskyd Frýdek-Místek.

Juřák, P. (2018): „Z Frydku je Bernard Žár“ – pár slov o rodině textilních podnikatelů Žaarů. In: O lidech v Beskydech III. (edd. Andrlé, Petr), Čeladná.

Kubešová S., Hradílek Z. & **Tkáčiková J.** (2018): Bryologická exkurze na vápencové skály u Černotína. – Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 7: 41–44.

Malíček J., Hradílek Z. & **Tkáčiková J.** (2018): Lichenologická a bryologická exkurze na Kelčský Javorník v Hostýnských vrších. – Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 7: 29–33.

Malíček J., Novotný P. & **Tkáčiková J.** (2018): 30. podzimní bryologicko-lichenologické dny na Broumovsku. – Bryonora 62: 85–86.

Roháčová M. 2018: Ploštice (Heteroptera) beskydských a podbeskydských rašelinných biotopů 8. Přírodní památka Pod hájenkou Kyčera. Acta Musei Beskidensis 10: 111-129.

**Tkáčiková J.** & Popelářová M. (2018): Sjezdovky a síhly pod Lysou horou – floristicko-bryologická exkurze. – Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 7: 25–28.

Tkáčiková J. (2018): Bryologický herbář Jana Vrány. – Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 7: 70–75.

Tkáčiková J. (2018): *Campylopus introflexus*. – In: Dančák M. & Kocián P. [eds], Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XII., Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 67: 140–141.

**Frýdecko-místecký Patriot**

JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Landsbergerové (6. část).

In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, leden 2018, s. 2.

JUŘÁK, Petr: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Štursova ulice.

In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, leden 2018, s. 14.

JUŘÁK, Petr: O místních a pomístních jménech a názvech ve Frýdku a Místku (6. část).

In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, leden 2018, s. 14.

- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Landsbergerové (7. část).  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, únor 2018, s. 2.
- JANÁSOVÁ, Kateřina – JURČÍKOVÁ, Slavěna: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Pavlíkova ulice. In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, únor 2018, s. 14.
- JUŘÁK, Petr: O místních a pomístních jménech a názvech ve Frýdku a Místku (7. část).  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, únor 2018, s. 14.
- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Žaarové I. In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, březen 2018, s. 2.
- JANÁSOVÁ, Kateřina: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Ulice Viléma Závady.  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, březen 2018, s. 14.
- JANÁSOVÁ, Kateřina: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Ulice Jožky Jabůrkové.  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, duben 2018, s. 14.
- JANÁSOVÁ, Kateřina: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Ulice Lubojackého.  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, květen 2018, s. 14.
- JANÁSOVÁ, Kateřina: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Ulice Maryčky Magdonové.  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, červenec 2018, s. 14.
- JANÁSOVÁ, Kateřina: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Ulice Františka Čejky.  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, srpen 2018, s. 15.
- JANÁSOVÁ, Kateřina: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Ulice H. Salichové.  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, listopad 2018, s. 14.
- JURČÍKOVÁ, Slavěna: Vzpomínka na výročí ozbrojeného odporu 3. praporu 8. pěšího pluku proti německým okupantům v Čajánkových kasárnách v Místku. In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, duben 2018, s. 9
- JURČÍKOVÁ, Slavěna: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Ulice Janáčkova.  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, červen 2018, s. 14.
- JURČÍKOVÁ, Slavěna: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Ulice Vojtěcha Martínka.  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, září 2018, s. 15.
- JURČÍKOVÁ, Slavěna: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Ulice M. Chasáka.  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, říjen 2018, s. 14.
- JURČÍKOVÁ, Slavěna: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Kostikovo náměstí.  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, prosinec 2018, s. 14.
- JURČÍKOVÁ, Slavěna: Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují? Ondrášova ulice.  
In: Frýdeckomístecký patriot, V. ročník, leden 2019, s. 14.
- JUŘÁK, Petr: O místních a pomístních jménech a názvech ve Frýdku a Místku (8. část).  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, březen 2018, s. 14.
- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Žaarové II. In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, duben 2018, s. 2.
- JUŘÁK, Petr: O silniční a uliční síti ve Frýdku a Místku v minulosti (1. část).  
In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, duben 2018, s. 14.
- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Žaarové III. In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, květen 2018, s. 2.
- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Žaarové IV. In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, červen 2018, s. 2.

- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Žaarové V. In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, červenec 2018, s. 2.
- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Žaarové VI. In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, srpen 2018, s. 2.
- Srpnová okupace Československa a Frýdku-Místku v roce 1968 na unikátních archivních fotografiích. In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, srpen 2018, s. 14.
- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Herliczkové (1. část). In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, září 2018, s. 2.
- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Herliczkové (2. část). In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, říjen 2018, s. 2.
- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Herliczkové (3. část). In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, listopad 2018, s. 2.
- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Herliczkové (4. část). In: Frýdeckomístecký patriot, IV. ročník, prosinec 2018, s. 2.
- JUŘÁK, Petr: Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Herliczkové (5. část). In: Frýdeckomístecký patriot, V. ročník, leden 2019, s. 2.

### **Frýdlantské noviny**

- JUŘÁK, Petr: O surovinách potřebných k hutní výrobě – železná ruda I. In: Frýdlantské noviny, leden 2018, s. 8.
- JUŘÁK, Petr: O surovinách potřebných k hutní výrobě – železná ruda II. In: Frýdlantské noviny, únor 2018, s. 8.
- JUŘÁK, Petr: Rozkvět hutní výroby ve Frýdlantu a vznik nového provozu v Čeladné. In: Frýdlantské noviny, březen 2018, s. 8.
- JUŘÁK, Petr: Frýdlantské železářny v pronájmu huťářské podnikatelské rodiny Homoláčů I. In: Frýdlantské noviny, duben 2018, s. 8.
- JUŘÁK, Petr: Frýdlantské železářny v pronájmu huťářské podnikatelské rodiny Homoláčů II. In: Frýdlantské noviny, květen 2018, s. 10.
- JUŘÁK, Petr: Střípky ze života zaměstnanců frýdlantských železáren v minulosti I. In: Frýdlantské noviny, červen 2018, s. 8.
- JUŘÁK, Petr: Střípky ze života zaměstnanců frýdlantských železáren v minulosti II. In: Frýdlantské noviny, červenec 2018, s. 8.
- JUŘÁK, Petr: Střípky ze života zaměstnanců frýdlantských železáren v minulosti III. In: Frýdlantské noviny, srpen 2018, s. 8.

## Tiskové zprávy a marketingové kampaně

Muzeum spolupracuje s regionálními, celostátními televizemi a rozhlasovými stanicemi na propagaci všech výstav a akcí, pravidelně jsou zasílány pozvánky a tiskové zprávy do tiskovin. Zásíláme podklady pro články v regionálním tisku. Z výstav jsou zpracovány reportáže TV Polar.

Pravidelně inzerujeme na stránkách Czechtourism kudyznudy.cz. Spolupracujeme s Českým rozhlasem stanicí Ostrava na pořadech s regionální tematikou.

Spolupracujeme s Destinačním managementem Beskydy – Valašsko, muzeum je zapojeno do programu Beskydycard.

Každý rok jsme zastoupeni na březnovém Knižním veletrhu v Ostravě na Černé louce.

Muzeum bylo jako instituce vybráno do Akademie institutu umění. Akademie je vzdělávacím programem na zvyšování dovedností (strategické plánování, marketing, leadership, fundraising, projektové řízení, kreativní myšlení) nezbytných pro efektivní řízení kulturních organizací. Přijímání do vzdělávacího program probíhá na základě zpracované seminární práce dle požadavků programu.

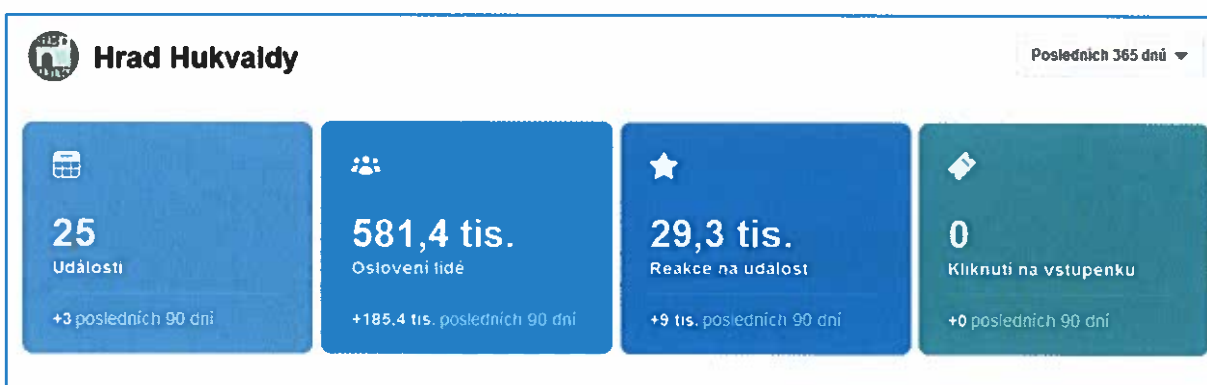
**Dobré ráno v České televizi:** dne 6. 1. 2018 pracovnice přírodovědného úseku Muzea Beskyd (M. Roháčová, P. Juřáková, K. Janová) vystoupily v přímém přenosu ČT, kde v rámci besedy „Co dělá příroda v zimě“ seznamovaly diváky s tím, co se děje v přírodě v zimním období a představily probíhající výstavu „Zzzzima... Jak ji živočichové a rostliny přežívají“.

## Prezentace na sociálních sítích

Spravujeme oficiální internetové stránky muzea ([www.muzeumbeskyd.com](http://www.muzeumbeskyd.com), [www.hradhukvaldy.eu](http://www.hradhukvaldy.eu)) účet na sociálních sítích Facebook, Twitter a Instagram. Prezentace Muzea Beskyd na sociálních sítích je nejlepší komunikační aktivitou s důležitým dosahem: údaje zde uváděné sdílí média, návštěvníci a příznivci naší organizace a jsou zdrojem informací pro další kanály v oblasti cestovního ruchu.

Veškerá reklama, kterou na sociálních sítích využíváme, není placená (tzv. organický způsob).

### Počet oslovených potenciálních návštěvníků komunikací na sociálních sítích:

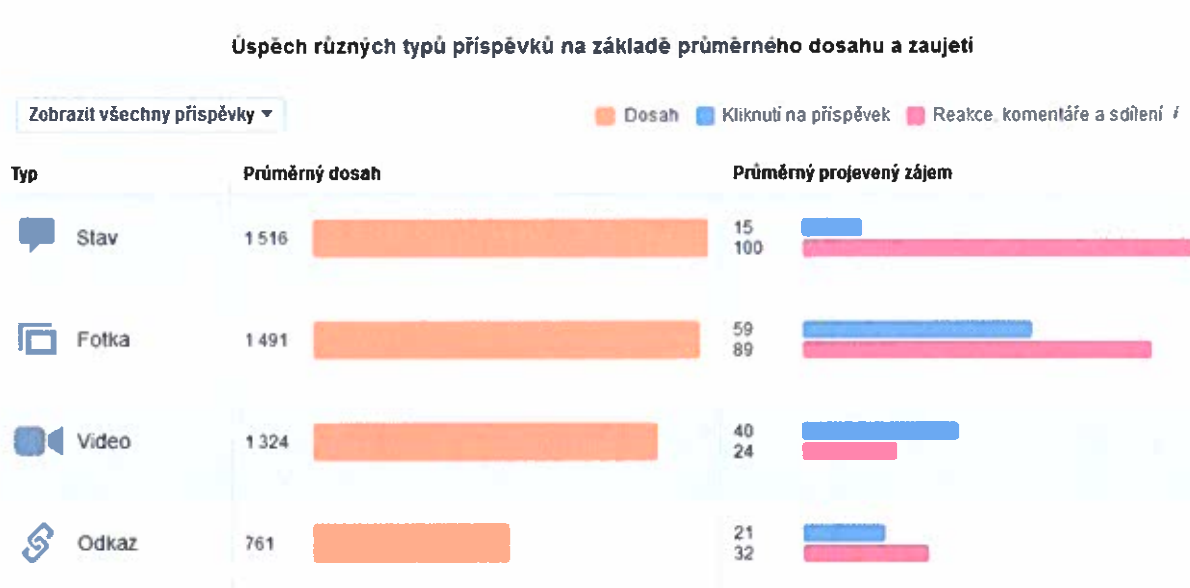




### Vyhodnocení úspěšnosti příspěvků na sociálních sítích – frýdecký zámek:



### Vyhodnocení úspěšnosti příspěvků na sociálních sítích – hrad Hukvaldy:





## **Akce k 100. výročí založení Československa**

**Výstava „1918 – 100. výročí založení Československé republiky“** v termínech 17. 5. – 17. 6. 2018 ve výstavních sálech frýdeckého zámku a následně v období 18. 6. – 30. 10. 2018 v zámeckém gloriету (součást prohlídkové trasy zámeckým okruhem).

**Výstava „1918 – 100. výročí založení Československé republiky“**, 6. 9. – 8. 11. 2018, Kulturní centrum Vratimov.

**Studijní výstava „Československá republika – 100 let“** ve výstavním a přednáškovém sále Zeleného domu, 10. 9. – 20. 9. 2018 a 25. 10. 2018.

**Přednáška v Zeleném domě „Československá republika – 100 let“**, 25. 10. 2018.  
Významné události ve Frýdku-Místku v letech 1918 – 2018 (provolání vzniku republiky na Albrechtově náměstí, návštěvy prezidentů, okupace města – boj o Čajánkova kasárna, demolice synagogy, události roku 1968 a další.

**Přednášky pro Senioregymnázium a Senioreklub „100. výročí vzniku Československé republiky“** ve dnech 23. 10., 25. 10., 30. 10. a 1. 11. 2018.

**Lekce ve školách na téma „První světová válka“** ke stému výročí od ukončení tzv. Velké války, vyhlášení nezávislosti československého národa ve Filadelfii prof. T. G. Masarykem dne 26. 10. 1918, vznik ČSR bez krveprolití, bojový počátek první republiky.

**Lekce ve školách na téma „Sto let republiky – 1918 – 2018“**. Lekce byla doplněna videoprojekcí a ukázkami autentických předmětů z období počátku republiky.

**Večerní prohlídka zámku při svíčkách** dne 19. 10. 2018 na téma „Vznik první republiky“.



## OCHRANA SBÍREK, PÉČE O SBÍRKY

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, příspěvková organizace je odborným pracovištěm pro výkon muzejní práce. Je poskytovatelem standardizovaných veřejných služeb ve smyslu § 2 odst. 7 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V nezbytně potřebném počtu průběžně shromažďuje ve sbírkových fondech doklady o životě a přírodním bohatství regionu a vytváří tematické soubory předmětů sbírkových fondů.

Sbírka je zapsána v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy České republiky jako „MFM/001-12-05/038001 Sbírka Muzea Beskyd Frýdek-Místek“ s těmito podsbírkami:

- 1 – Geologická
- 5 – Botanická
- 6 – Mykologická
- 7 – Entomologická
- 8 – Zoologická
- 20 – Negativy a diapositivy
- 21 – Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média
- 24 – Další – Bryologická
- 25 – Jiná – Sbírka společenskovedního oddělení

### Přehled sbírkotvorné činnosti organizace

Zapsáno do 1. evidence:

počet přírůstkových čísel	398 inv. č. + 21 ev. č.
celkem kusů předmětů	4 703 ks
z toho: koupě	160 inv. č. + 18 ks
dar	64 inv. č.
vlastní činnost	32 inv. č.
převod	22 ks
sběr	142 inv. č. + 3 296 ks
odúmrť	0 inv. č.
Rukopisy	39 inv.č.

## Zapsáno do 2. evidence:

počet inventárních čísel – obecné sbírky	376 inv. č.
diapozitivy	168 inv. č.
negativy	205 inv. č.
zoologie	14 inv. č.
botanika	387 inv. č.
bryologie	207 inv. č.
entomologie	117 inv. č.

## Odepsáno z 2. evidence

počet inventárních čísel	2 inv. č.
--------------------------	-----------

## Práce se sbírkami:

čištění a základní konzervace předmětů (vlastní kapacitou)	1580 ks
konzervování	295 ks
restaurování	16 ks
preparace	541 ks
inventarizace sbírek	11 054 inventárních čísel
fotografování sbírek	depo 11 – celkem 1770 inventárních čísel, nové přírůstky – 110 evidenčních čísel
skenování sbírek	skenování fotografií a fotoalb řady FM z depo 8 a z depo 9
kontrola depozitárního režimu	1 x za měsíc, tj. 12 krát
badatelé	38
studentská praxe	2



Soubor deseti oltářních svícňů z původního vybavení zámecké kaple sv. Barbory

#### Úsek přírodovědný

V r. 2018 bylo v programu Bach zapsáno 450 ks položek, z toho 88 jätrovek a 362 mechů. Nejvíce položek bylo zapsáno k invaznímu mechu *Campylopus introflexus* (13 herbářových položek). Celkově herbář FMM obsahuje 25 herbářových položek tohoto druhu, což je nejpočetnější zastoupení v rámci regionálních herbářů sv. Moravy.

Do 2. stupně evidence botanické podsíbrky bylo zapsáno 387 ks položek. Nejpočetněji jsou zastoupeni zástupci čeledi hvězdicovitých (*Asteraceae*) – 41 ks, dále pak šáchorovitých (*Cyperaceae*) – 31 ks, lipnicovitých (*Poaceae*) – 30 ks.

Do podsíbrky obratlovců bylo zapsáno 11 ks preparátů ptáků z řádů pěvci (8 ks – pěnice hnědokřídla, špaček obecný, pěnice pokřovní, čížek lesní, drozd zpěvný, brkoslav severní 2x, hyl obecný), dravci (2 ks – káně lesní, luňák červený) a dlouhokřídla (1 ks – sluka lesní).

Do podsíbrky entomologické bylo zapsáno 117 inventárních čísel, což představuje 2 382 kusů). Nejpočetnějšími skupinami byly ploštice (2 076 kusů) a brouci (269 kusů).

nájmy	5 smluv/ 218 ks (+ 196 za Úsek přírodovědný v Čeladné)
výpůjčky mimo muzeum	17 smluv/ 434 sbírkových předmětů +13 smluv (dlouhodobě) – 221 sbírkových předmětů
výpůjčky z jiných institucí	6 smluv/ 21 předmětů
licence	24 smluv
inominátní smlouvy (konzervování, restaurování)	13 smluv/ 551 sbírkových předmětů + 1 smlouva/ 2 sbírkové předměty (v rámci projektu Revitalizace zámku ve Frýdku vč. obnovy expozice)

### Péče o sbírky

#### Úsek společenskovední

V roce 2018 byl zrestaurován díky podpoře dotačního fondu „Podpora rozvoje muzejnictví“ soubor deseti oltářních svícňů z přelomu 18. a 19. století z původního vybavení zámecké kaple sv. Barbory na frýdeckém zámku. Svícny jsou součástí stálé expozice v zámecké kapli a jsou evidovány pod inventárními čísly FM 23793 S - FM 23802 S. Na základě rozšířeného průzkumu byly postupně sejmuty úpravy imitací – metálem – na originál. Dochované zlacení bylo pročištěno a vyleštěno. Uvolněné, rozlomené a nevhodně sesazené části byly vyspraveny a spojeny. Byly nově dořezány chybějící nohy svícňů, prstence aj. Následně byly doplněny chybějící podkladní vrstvy křídý, polimenty a poškozená místa vyzlacena plátkovým zlatem 23,75 ct. V kombinaci lesk a mat. Zlacení bylo sjednoceno retuší. Z kovových misek byly sejmuty vrstvy vosků, úprav metálem a celek byl konzervován. Následně byly svícny převezeny zpátky do Muzea Beskyd Frýdek-Místek, p. o. a znovu vystaveny v rámci stálé expozice v kapli sv. Barbory na frýdeckém zámku.

Celkem bylo zrestaurováno 16 sbírkových předmětů (z fondů plastiky, textil a svítidla). Zkonzervováno bylo 295 sbírkových předmětů. Všechny tyto služby byly provedeny dodavatelsky. Vlastní kapacitou každoročně zajišťujeme čištění a preventivní konzervaci stálých expozic Muzea Beskyd ve Frýdku-Místku, na hradě Hukvaldy a v Památníku Josefa Kaluse na Čeladné.

V roce 2018 bylo provedeno také vyčištění a konzervace 600 ks stříbrných mincí. Mince jsou součástí depotu 2221 stříbrných mincí nalezených v Klokočově.

## C. Rozbor hospodaření příspěvkové organizace

### 1. Náklady, výnosy a výsledek hospodaření, návrh na rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření

Celkové náklady na činnost organizace v roce 2018 činily 38.251 tis. Kč, výnosy 38.376 tis. Kč, z toho náklady v doplňkové činnosti činily 334 tis. Kč, výnosy v doplňkové činnosti 429 tis. Kč.

Výsledek hospodaření v hlavní činnosti činil: +30 tis. Kč, v doplňkové pak + 95 tis. Kč, celkem tedy 125 tis. Kč (125.494,64 Kč).

Zlepšený výsledek hospodaření za rok 2018 v celkové výši 125 tis. Kč (125.494,64 Kč) navrhuje organizace v plné výši převést do Rezervního fondu.

### 2. Čerpání účelových dotací ve členění dle jednotlivých poskytovatelů

	<b>Závazný ukazatel po úpravě v tis. Kč</b>	<b>Poskytnuto v tis. Kč</b>	<b>Čerpání v %</b>
<b>Příspěvek na provoz celkem:</b>	<b>34.066</b>	<b>33.670</b>	
• Příspěvek na provoz (Neinvestiční příspěvek na provoz bez finančního vypořádání)	23.793	23.793	100%
• Neinvestiční příspěvek na provoz s finančním vypořádáním účelově určený na krytí odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	550	550	100%
• Příspěvek na provoz účelově určený - na akci „Stabilizace zdi u 5. hradní brány hradu Hukvaldy“	5.000	4.604	92%
• Průtoková neinvestiční dotace určená na obnovu kulturní památky zámek č.p. 1264	183	183	100%
• Příspěvek na provoz účelově určený - na akci „Výměna dlažby na I.	4.170	4.170	100%

nádvoří zámku"			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Neinvestiční příspěvek na provoz s finančním vypořádáním účelově určený - na akci „čištění a konzervace 2221 ks mincí z Klokočova“</li> </ul>	280	280	100%
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Neinvestiční příspěvek na provoz s finančním vypořádáním účelově určený - na akci „Restaurování svícňů ze sbírky Muzea Beskyd“</li> </ul>	90	90	100%

### 3. Mzdové náklady, průměrný plat, uskutečněné zahraniční pracovní cesty

<b>Osobní náklady celkem</b>	<b>16.605 tis Kč</b>
V tom:	
Mzdové náklady celkem	11.216 tis. Kč
Ostatní platby za provedenou práci	887 tis. Kč
Náhrady za dočasnou pracovní neschopnost	49 tis. Kč
Zákonné sociální a zdravotní pojištění	3.922 tis. Kč
Povinné úrazové pojištění	32 tis. Kč
Zákonné sociální náklady	499 tis. Kč

Počet zaměstnanců	37,87
Průměrný plat	24.680 Kč

V rámci odborné spolupráce bylo uzavřeno 91 Dohod o provedení práce a 16 zaměstnanců pracovalo na základě Dohod o pracovní činnosti. Celková hodnota odměn z dohod činila 887 tis. Kč. Osobní náklady byly financovány z příspěvku na provoz od zřizovatele. Mzdové náklady v doplňkové činnosti byly realizovány v souladu s vnitřní směrnicí. Závazný ukazatel – podíl mimotarifních složek platu k platovým tarifům ve výši 30% byl v organizaci dodržen.



Zaměstnanci v rámci dalšího odborného růstu a vzdělávání absolvovali řadu konferencí, seminářů, pravidelná školení BOZP a PO, odborné semináře jednotlivých komisí Asociace muzeí a galerií České republiky, o.s. a také odborné kurzy.

- Zahraniční pracovní cesty v roce 2018 nebyly uskutečněny.

#### **4. Komentář k přehledu o plnění plánu hospodaření**

Organizace hospodařila v souladu s plánem činnosti i schváleným finančním plánem pro rok 2018. Změny oproti schválenému finančnímu plánu vznikly jednak v souvislosti s dalším rozvojem činnosti organizace i v souvislosti s událostmi v průběhu roku 2018, konkrétně:

- Oproti plánu na rok 2018 došlo ke snížení spotřeby materiálu a nákladů z dlouhodobého hmotného majetku. Zároveň došlo ke snížení spotřeby energií, a to vzhledem k příznivým cenám i povětrnostním podmínkám.
- Uspořené finanční prostředky však bylo možno použít ve prospěch oprav a udržování majetku a s tím souvisejících služeb (TDI, koordinátor BOZP, autorský dozor), konkrétně realizace akce „Oprava fasády zámku III.A) ve finančním plánu pro rok 2018 nebyla zapracována.
- Došlo k nárůstu prostředků na vyplacení odměn z dohod (ostatní osobní náklady) Tyto náklady byly vyvolané především skutečností, že některé programy (akce) především na hradě Hukvaldy jsme zajišťovali pomocí zaměstnanců na dohody.
- Ekonomicky se muzeu dařilo také v oblasti příjmů. Podařilo se oproti plánu zvýšit příjmy jak ze vstupného, tak z pronájmů.

**Shrnutí: Celkový plán nákladů i výnosů byl dodržen, výkyvy v jednotlivých nákladových či výnosových položkách vznikly operativním vyhodnocováním plánu a přesuny v průběhu kalendářního roku.**

#### **5. Péče o spravovaný majetek**

K 31. 12.2018 spravovalo Muzeum Beskyd Hmotný i Nehmotný majetek v hodnotě **127.566 brutto**. V roce 2018 byl **pořízen nový DDHM a DDNM** v hodnotě 558 tis. Kč (počítače, vysoušeče, různé vybavení pro pracoviště). Naopak byl **vyřazen** nepotřebný, neopravitelný **DHM a DDHM**.

V **nedokončeném** pořizovaném DHM zůstala do dalších let projektová dokumentace „Čistička odpadních vod-III. etapa.“ v hodnotě 16 tis. Kč, „Vytápění v knihovně“ v hodnotě 35 tis. Kč a „Rekonstrukce depozitáře Muzea Beskyd“ ve výši 115 tis. Kč, studie „Návštěvnické centrum na hradě Hukvaldy“ ve výši 199 tis. Kč.

Náklady na **Opravy a udržování** dosáhly za rok 2018 výše 13.781 tis. Kč. Pokračovaly náročné stavební práce „Oprava části fasády zámku III.A etapa“. Na tuto akci podařilo získat prostředky Ministerstva kultury (Program regenerace městských památkových zón) ve výši 183 tis. Kč. Celkově si tato akce vyžádala prostředky ve výši 1.306 tis. Kč. Byla zahájena akce „Výměna dlažby na 1. nádvoří zámku“. Pro tuto akci byly vyčleněny prostředky zřizovatele ve výši 4.170 tis. Kč. Tyto

účelově určené prostředky byly plně vyčerpány a akce bude pokračovat i v roce 2019. Před samotnou realizací této akce k došlo k výměně VN (ČEZ). **Na frýdeckém zámku** byly dále realizovány běžné a pravidelné opravy a udržování (malování, natírání, elektro a instalatérské opravy, čištění okapů atd.).

**Na hradě Hukvaldy**, byla realizovány dozdivky hradebního zdiva, Pokračovali jsme v nákupu vybavení pro pobočku. Zároveň jsme pokračovali v opravách a údržbě objektů hradu...Stabilizace zdi u 5. hradní brány hradu Hukvaldy v celkové výši 4.604 tis. Kč.

V objektech spravovaných Muzeem Beskyd Frýdek-Místek byly zřizovatelem realizovány také další akce, díky získání prostředků z evropských fondů, konkrétně:

- Byla zahájena akce „Revitalizace zámku ve Frýdku, včetně obnovy expozic“. Stavebně byla akce ukončena a zkolaudována v září roku 2018. Realizace a tvorba expozic bude pokračovat v roce 2019.
- Rovněž se podařilo z prostředků operačního programu INTERREG a ve spolupráci s Žilinským samosprávným krajem („Každá historie si zaslouží svůj prostor“) sanovat 2 zdi v prostorách hradu Hukvaldy a to: zeď u 2. Brány a východní nároží paláce. Z tohoto projektu byla také vydána reprezentativní publikace o hradu Hukvaldy a Budatínu a také pořízeny 2 modely hradu (současná podoba hradu a podoba hradního jádra z přelomu 17.a 18. Století)

V souladu se zákonem, vnitřní směrnici, příkazem ředitele a plánem inventur byla provedena inventarizace majetku zachyceného v účetnictví k 31. 12. 2018. Nebyly zjištěny rozdíly.

U vybraného majetku budou nedostatky řešeny ve lhůtě dané směrnicí o správě sbírek a zákonem č. 122/2000 Sb.

V roce 2018 došlo k pojistné události – zřícení jednoho z erbů, umístěného na průčelí kaple sv. Ondřeje na hradu Hukvaldy. Událost je registrována na pojišťovně, k plnění dojde v roce 2019.

Celkové příjmy z pronájmů v roce 2018 činily 308 tis. Kč, z toho dlouhodobé pronájmy 111 tis. Kč. Prostřednictvím krátkodobých pronájmů získalo Muzeum Beskyd prostředky ve výši 187 tis. Kč, z pronájmu věcí movitých (doplňková činnost) pak 9 tis. Kč.

## 6. Vyhodnocení přínosu doplňkové činnosti

<b>Druh doplňkové činnosti (dle zřizovací listiny)</b>	<b>Výnosy v tis. Kč</b>	<b>Náklady v tis. Kč</b>	<b>Výsledek hospodaření v tis. Kč</b>
Pronájem předmětů a věcí	9,19	2,78	6,41
Nákup zboží za účelem dalšího prodeje	420,03	330,86	89,17
Kopírovací služby	0	0	0

<b>CELKEM</b>	<b>429,22</b>	<b>333,64</b>	<b>95,58</b>
---------------	---------------	---------------	--------------

Pronájem předmětů a věcí – jedná se o pronájem věcí movitých. Výnos je závislý především na poptávce.

Nákup zboží a služeb za účelem dalšího prodeje – jedná se o zboží, které je převzato do prodeje trvale nebo dočasně na základě inominátních smluv (následně vyúčtováno vždy k 31.12.)

Kopírovací služby – v souvislosti se stavebními akcemi, které probíhaly v roce 2018 na frýdeckém zámku neviduje muzeum žádné příjmy z této činnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že i v minulých letech byl výnos z této činnosti minimální bylo navrženo zrušení této doplňkové činnosti a úpravou zřizovací listiny k 1.1.2019 dochází k omezení doplňkové činnosti na dva okruhy a to „Pronájem předmětů a věcí“ a „Nákup zboží za účelem dalšího prodeje“.

## 7. Peněžní fondy

Za rok 2018 byla tvorba i čerpání **peněžních fondů** provedena v souladu s plánem.

<b>Název fondu</b>	<b>Stav v tis. Kč k 1. 1. 2018</b>	<b>Stav v tis. Kč k 31. 12. 2018</b>
Fond investic	3.634	4.493
FKSP	189	219
Rezervní fond	3.011	3.017
Rezervní fond z ostatních titulů	0	20
Fond odměn	800	800

Prostředky investičního fondu byly použity na nákup sbírkových předmětů (kulturní předměty) ve výši 140 tis. Kč v souladu s novou legislativou.

Rovněž došlo k odúčtování projektové dokumentace na stabilizaci a sanaci jednotlivých částí hradu Hukvaldy (Stabilizace zdi východního nároží paláce, Sanace zdi u 2. hradní brány – bylo v roce 2018 realizováno v rámci projektu INTERREG) a akce „Stabilizace severovýchodní zdi hradního paláce (zed' přiléhající k východnímu nároží paláce). Projekty byly odúčtovány jak z fondu investic, tak z nedokončeného majetku organizace.

Prostředky Fondu kulturních a sociálních služeb byly použity především pro stravování zaměstnanců.

Rezervní fond organizace byl navýšen ze zlepšeného výsledku hospodaření.

## **8. Pohledávky**

K 31. 12. 2018 byla celková výše **pohledávek 268 tis. Kč.**

Pohledávky vyplývají z běžného obchodního styku a tvoří je zejména: pohledávky za odběrateli (80 tis. Kč), poskytnuté zálohy (6 tis. Kč), náklady příštích období 39 tis. Kč, zálohy na daň z příjmu ve výši 126 tis. Kč, dohadné účty aktivní (5 tis. Kč), ostatní krátkodobé pohledávky (ve výši 10 tis. Kč).

Pohledávky byly většinou vyrovnány v příslušných termínech roku 2019, vyjma pohledávky za provozovatelem občerstvení na pobočce hrad Hukvaldy.

Muzeum Beskyd eviduje 1 pohledávku starší 1 roku ve výši 7 tis. Kč.

## **9. Závazky**

K 31. 12. 2018 byla celková výše **závazků 2 463 tis. Kč.** Závazky vyplývají z běžného obchodního styku, ze závazků vůči dodavatelům, zaměstnancům, z odvodů vůči státu a zdravotním pojišťovnám.

Závazky vůči dodavatelům tvoří zejména neuhrazené závazky z přelomu roku, splatné v roce 2018 ve výši 1.074 tis. Kč, závazky vůči zaměstnancům činily 761 tis. Kč, závazky vůči orgánům finanční správy 100 tis. Kč, na zdravotním a sociálním pojištění pak ve výši 432 tis. Kč.

Výnosy příštích období v roce 2018 činily 30 tis. Kč (zejména zápisné na období 2018-2019).

Závazky vůči zaměstnancům, závazky ze sociálního a zdravotního pojištění, daně ze závislé činnosti, a závazky vůči dodavatelům byly převážně vyrovnány v průběhu měsíce ledna 2018.

## **D. Výsledky kontrol**

V roce 2018 se uskutečnila kontrola Všeobecné zdravotní pojišťovny Byl zjištěn přeplatek ve výši 2.686 Kč, který byl vrácen na běžný účet muzea.

## **E. Vyhodnocení plnění povinného podílu**

Povinný podíl zaměstnanců se zdravotním postižením, které Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, příspěvková organizace činil v roce 2018 -1,51 zaměstnanců.

Muzeum Beskyd splnilo tuto povinnost zaměstnáváním osob se zdravotním postižením (1,46 osob a odběrem vlastních výrobků (0,05 osob).

## **F. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.**

V roce 2018 nebyly poskytnuty žádné informace podle zákona č. 106/1999 Sb.

## **G. Informace o termínu a způsobu seznámení zaměstnanců příspěvkové organizace se zprávou o činnosti.**

Vedoucí zaměstnanci budou seznámeni se zprávou o činnosti na poradě vedení v dubnu 2019. Povinností vedoucích zaměstnanců je seznámit své přímé podřízené s úplným zněním zprávy o činnosti a zaměstnanci stvrzují seznámení se zprávou o činnosti svými podpisy. Vyhotovení Závěrečné zprávy je k dispozici všem zaměstnancům na sekretariátu ředitele. Na žádost zaměstnanců je možno Zprávu o činnosti zaslat též elektronicky.

